

*Veselú Veľkú noc
plnú slniečka, radosti,
dobrých priateľov
a pekných chvíľ Vám žela*

*starosta obce Jozef Cech,
poslanci obecného zastupiteľstva
a kolektív zamestnancov obecného úradu*

Z činnosti a úspechov našich škôl

**Do škôl sa vrátili žiaci všetkých ročníkov,
opäť môžeme cestovať i tešiť sa zo spoločných podujatí.**

OZNAM: Všetky uznesenia a zápisnice z OZ sú zverejnené na web stránke obce.

Moji milí spoluobčania, kolegovia, spolupracovníci,

držíte v rukách prvé tohtoročné číslo nášho už tradičného spravodajcu.

Chceme najmä vás, milí Skaliťania, informovať o tom, aké práce v obci prebiehajú, ponúkame praktické informácie pre občanov, ale rovnako dôležité sú aj informácie z našich škôl, z našich záujmových združení. Verím, že každý si v ňom nájde niečo, čo ho zaujme a čo sa mu bude páčiť.

Žijeme v dobe, ktorá nás všetkých neprijemne prekvapila a v ktorej sa musíme vyrovnávať so situáciami, v akých sme ešte neboli. Je prirodzené a cítim to na sebe i na vás, obyvateľoch obce Skalité, že nás tieto udalosti zasiahli. Chtiac či nechtiac sa votreli do našich myslí i sŕdc. Ale veľmi rád by som poukázal na to, čo ma mimoriadne potešilo a verím, že aj mnohých z vás.

Darí sa nám pokračovať v začatých projektoch – či už investičných, či sociálnych, environmentálnych. Je to časovo i administratívne náročná cesta, ale záleží nám na výsledku a preto ideme ďalej. Podarilo sa nám zorganizovať po dlhom odlúčení niekoľko podujatí, dnes môžem povedať, že vydatených, na ktorých sa zabavili dospelí i deti, a atmosféra ktorých nás opäť spojila. A v neposlednom rade sa nám darí podľa možností pomáhať tým, ktorí to najviac potrebujú. Či už obyvateľom našej obce, alebo ľuďom, ktorí sa zo dňa na deň ocitli vo veľkej núdzi. Aj tu Skaliťania ukázali, že majú srdce na pravom mieste.

Dovoľte mi aj touto cestou poďakovať vám všetkým. Ďakujem poslancom obecného zastupiteľstva za ich prácu a zodpovedný prístup. Ďakujem svojim kolegom, pracovníkom obecného úradu, ako aj pracovníkom našej Prevádzkarne, že odvádzajú perfektnú prácu a často aj na úkor vlastného voľného času prichádzajú s nápadmi, ktoré našu obec skrášľujú. Ďakujem našim školám, ich vedeniu, pedagógom, zamestnancom a deťom, že zvládli donedávna trvajúce náročné podmienky vyučovania, aké nemali obdoby. Ďakujem našim spolkom a združeniam, že ustavične vykonávajú svoju činnosť a prichádzajú s novými myšlienkami do budúcnosti. Veľmi ma potešilo, že ste sa v takom počte zúčastnili našich podujatí, či už to boli Fašiangy alebo bežkársky pretek Skalitská bežka a iné. Vaša ochota spolupracovať, podieľať sa na živote obce ma nesmierne povzbudzuje a dodáva silu a optimizmus, aby sme tieto časy spoločne zvládli a tešili sa na budúcnosť.

V mene svojom i všetkých pracovníkov obce a spoluorganizátorov vás srdečne pozývam na obecné kultúrne, spoločenské a športové podujatia, ktoré sme pripravili pre tento rok. Buďte hlavne zdraví, spokojní a prežite blížiacu sa veľkonočnú sviatku s láskou a radosťou v srdci.

S úctou váš starosta Jozef Cech

Najbližšie nás čaká realizácia projektov:

- pokračuje realizácia projektu „**Rekonštrukcia zastávok cestnej verejnej osobnej dopravy v Skalitom**“, ktorý je podporený z Európskeho fondu regionálneho rozvoja a z rozpočtu obce
- pokračuje realizácia projektu „**Podpora a rozvoj pohraničného cestovného ruchu – Poznaj svoj región**“, kde pokračuje výstavba altánku za Riekami (Projekt podporený v rámci schémy Interreg V-A SR ČR)
- pokračuje projekt „**Opatrovateľská služba v obci Skalité**“, kde sú náklady preplácané v plnej výške (projekt je podporovaný MPSVaR SR, Európskym sociálnym fondom a Európskym fondom regionálneho rozvoja)
- pripravuje sa projekt „**GastroKultFest**“, ktorý bude taktiež podporený v rámci schémy Interreg V-A SR ČR

Netradičné zobrazenie našej obce Skalité :-)

Spoločnosť CBS spol., s. r. o., ktorá pre našu obec vyhotovila letecké fotografovanie v roku 2021, ako bonus pridala k vytvorených fotografiám tento obrázok s názvom „Planéta“. Samozrejme, dnešné technické možnosti umožňujú šikovným grafikom vytvorenie aj takých zaujímavých obrazov.

Pre nás to však má aj inú symboliku – pre mnohých z nás je obec Skalité tou hlavnou planétou, hlavným svetom, tým najhlavnejším miestom vo vesmíre...

Čo poviete?

FAŠIANGY, TURÍCE VEĽKÁ NOC PRÍDE...

V utorok 1. 3. 2022 sme fašiangové obdobie ukončili tradičným pochovaním basy. Námestie obce bolo plné masiek, ktoré boli aj ocenené. Nechýbali chutné šišky a punč. Program začal sprievodom masiek od obecného úradu na námestie, kde ich privítali zvedaví návštevníci. Potlesk a smiech, ktorý sprevádzal tento sprievod, ale aj rozlúčka s basou, svedčil o tom, že prítomným sa fašiangový program páčil. Akt pochovania basy žartovne organizoval Peter Potočár a spoločne s ostatnými basu odprevali symbolickým smútočným sprievodom. Nechýbali tradičné fašiangové šišky i niečo na zohriatie. K dobrej nálade prispel DJ Banderas a LH Gorol muzička zo Skaliteho.

Starosta Jozef Cech pri príležitosti Dňa učiteľov ocenil nominovaných pedagógov zo škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti obce

Oceneným srdečne blahoželáme!

Slávnostné oceňovanie sa spoločne pre viacero obcí uskutočnilo dňa 25. marca 2022 v kultúrnom dome v Krásne nad Kysucou. Na fotografii ocenení skalitskí pedagógovia D. Kotyra, E. Révayová, E. Gocálová, L. Lašová a J. Klingová so starostom obce J. Cechom.

Starosta obce Jozef Cech s pani učiteľkou Ivetou Petrakovou v deň sviatku učiteľov

Starosta obce a Edita Špilová, riaditeľka ZŠ sv. Andreja Svorada a Benedikta Skalité

Nominácia pedagóga na ocenenie za MŠ SKALITÉ – ÚSTREDIE PANI UČITEĽKA ĽUBICA LAŠOVÁ

Neodmysliteľnou súčasťou našej Materskej školy Skalité – Ústredie je aj pani učiteľka Ľubica Lašová. Takmer 40 rokov sa s láskou venuje deťom predškolského veku. Náročná práca učiteľky v materskej škole je pre ňu poslaním, s veľkou láskou a trpezlivosťou odovzdáva deťom svoje vedomosti a skúsenosti. Priebežne rozvíja a prehĺbuje svoje profesionálne znalosti. Napomáha pri organizovaní podujatí a aktivít. Svojím elánom dáva príklad nielen deťom, ale i kolegom v práci. Už mnoho rokov je aktívnou poslankyňou obecného zastupiteľstva. Pani učiteľka Ľubka, ďakujeme.

ZÁKLADNÁ ŠKOLA S MATERSKOU ŠKOLOU SKALITÉ-KUDLOV nominovala Bc. EMÍLIU GOCÁLOVÚ

Rodáčka zo Skalitého nastúpila do pedagogických služieb v roku 1986 práve do Základnej školy v Skalitom – Kudlove ako vychovávateľka. Tejto profesii je verná dodnes. Od roku 1990 ako kvalifikovaná sila pokračovala na pozícii vychovávateľka Školského klubu detí, popritom sa venovala niekoľko rokov príprave žiakov na súťaž mladých záchranárov – zdravotníkov, viedla tiež záujmový útvar Urob si sám. V štúdiu pokračovala aj neskôr v odbore sociálna práca a v roku 2009 získala titul bakalár. Podieľala sa na tvorbe Výchovného programu ŠKD Kľúč k výchove, uvádzaní študentiek stredných škôl počas praxe. Vážime si jej prácu pre zmysluplné naplnenie voľného času detí v školskom zariadení. Má 35 rokov pedagogickej praxe a v roku 2020 dosiahla krásne životné jubileum. Cenu získala za celoživotnú pedagogickú činnosť v prospech rozvoja školy.

ZŠ S MŠ SKALITÉ-KUDLOV nominovala Mgr. EVU RÉVAYOVÚ

Mgr. Eva Révayová je od roku 2003 učiteľkou 2. stupňa v Základnej škole Skalité-Kudlov s aprobáciou Slovenský jazyk a literatúra a ruský jazyk. V roku 2010 si rozšírila aprobáciu o predmet geografia. Veľa svojho času venuje príprave žiakov na recitačné súťaže a tiež geografickú olympiádu, kde zaznamenáva čoraz výraznejšie úspechy svojich žiakov na okresných i krajských kolách. Niekoľko rokov viedla počítačový krúžok, vyučuje informatiku a vedie aj predmetovú komisiu Jazyk a komunikácia. K svojej práci pristupuje zodpovedne, dbá o rozširovanie svojich odborných vedomostí a poznatkov. Úspešne a iniciatívne plní úlohy určené k skvalitneniu vyučovacieho procesu. Cenným pre školu okrem jej skúseností je aj jej prístup k dištančnému vzdelávaniu, inovatívnym metódam. Pracuje s veľkým srdcom a prispieva k šíreniu dobrého mena našej školy i obce Skalité. Cenu získala za aktívnu a svedomitú prácu v prospech rozvoja školy.

ZŠ S MŠ SKALITÉ-KUDLOV nominovala Mgr. DUŠANA KOTYRU

Mgr. Dušan Kotyra pracuje ako učiteľ 2. stupňa ZŠ s aprobáciou fyzika a technická výchova od roku 1999. Pedagogická aprobácia, ale i povahové vlastnosti, schopnosti a vlastné koníčky ho od začiatku viedli k aktívnej práci s deťmi, najmä v oblasti fyziky. Pracoval úspešne ako vedúci krúžkov počítačový, internetový či modelársky, pripravuje žiakov na technickú olympiádu. Bol súčasťou budovania počítačových učební na škole, od roku 2005 je správcom počítačovej siete. Aktívne pracoval v projektoch. Podieľal sa na projekte Otvorená škola Infovek 2005, prešiel ako odborný zamestnanec tromi projektmi z európskych fondov prostredníctvom ktorých získal pre školu moderné materiálne a učebné pomôcky, najnovšie je aktívny v programovaní v rámci projektu MICRO:BIT, vedúci krúžku programovanie a úspešný v príprave žiakov na technickú olympiádu. Od školského roku 2018/2019 sa stal predsedom základnej organizácie Odborového zväzu pracovníkov školstva a vedy na Slovensku pri ZŠ s MŠ, Kudlov 781, Skalité, pracuje aj ako triedny učiteľ. Pedagogickej práci obetuje veľa svojho času. Oporu má aj v rodine, pochádza z učiteľskej rodiny, jeho manželka mu je zároveň kolegyňou. Napriek všetkému zostal mimoriadne skromným človekom, ktorý sa zaujíma o iných ľudí a rád pomôže, či poradí. Cenu získal za aktívnu a svedomitú prácu v prospech rozvoja základnej školy.

ZŠ S MŠ SKALITÉ – KUDLOV nominovala Mgr. JANKU KLINGOVÚ

V MŠ Skalité – Kudlov pôsobí od roku 2004. Priebežne využíva možnosti svojho rozvoja a svoje úsilie vynakladá v prospech dosiahnutia cieľov organizácie. Trvale zvyšuje svoj pracovný výkon na základe nepretržitého rozvoja kompetencií zamestnancov. Rozvíja a obohacuje svoje profesijné znalosti a tým aj kvalitu činnosti, ktoré vykonáva ako pedagogický zamestnanec s 1. atestáciou. V práci je ústretová, má záujem o nové, moderné metódy v pedagogickom procese. Zaujíma sa o život školy, jej prístup k povinnostiám je maximálne zodpovedný a spoľahlivý. Je aktívna, vždy nápomocná pri organizovaní a realizácii školských aktivít. Oceniť treba jej vhodné pracovné správanie aj pri záťažových situáciách. Svojím pôsobením zabezpečuje kvalitnú edukáciu detí a spokojnosť rodičov. Deti sú jej celoživotnou láskou a profesijným poslaním. Cenu získala za celoživotnú pedagogickú činnosť v prospech rozvoja materskej školy.

SKALITSKÁ BEŽKA: „DOVIDENIA O ROK“

V nedeľu 27. 2. 2022 sa za krásneho počasia uskutočnil 0. ročník v behu na lyžiach v disciplíne šprint – SKALITSKÁ BEŽKA. Gratulujeme všetkým pretekárom, a o rok sa vidíme opäť. Veľké poďakovanie patrí Klubu Biatlonu Skalité za prípravu tohto krásneho podujatia, DHZO, zamestnancom obce a Obec Skalité Prevádzkareň.

Talenty – dievčatá do 8 rokov (2014 a mladšie) 100 m

1. miesto – Sušková Sabina / Považská Bystrica
2. miesto – Ivanková Agáta / KB ŠKP Skalité

Talenty – chlapci do 8 rokov (2014 a mladší) 100 m

1. miesto – Časnocha Lukáš / KB ŠKP Skalité
2. miesto – Maceasiková Emmka / KB ŠKP Skalité

Mladšie žiačky 9 – 11 rokov (2013 – 2011) 700 m

1. miesto – Sušková Sofia / Považská Bystrica
2. miesto – Maceasiková Saška / KB ŠKP Skalité
3. miesto – Kocúrová Ella / Skalité

Mladší žiaci 9 – 11 rokov (2013 – 2011) 700 m

1. miesto – Jašurek Filip / KB ŠKP Skalité
2. miesto – Časnocha Tomáš / KB ŠKP Skalité
3. miesto – Gonščák Stanislav / KB ŠKP Skalité

Mladší žiaci 9 – 11 rokov (2013 – 2011) 700 m

1. miesto – Jašurek Filip / KB ŠKP Skalité
2. miesto – Časnocha Tomáš / KB ŠKP Skalité
3. miesto – Gonščák Stanislav / KB ŠKP Skalité

Mladší žiaci 9 – 11 rokov (2013 – 2011) 700 m

1. miesto – Kocúr Matúš / Skalité
2. miesto – Mikula Matej / Skalité
3. miesto – Kirpatrick Luke James / Raková

Staršie žiačky 12 – 14 rokov (2010 – 2008) 700m

1. miesto – Piteková Svetlana / KB ŠKP Skalité
2. miesto – Vevjorová Tamara / KB ŠKP Skalité

Starší žiaci 12 – 14 rokov (2010 – 2008) 700m

1. miesto – Krištofik Šimon / KB ŠKP Skalité
2. miesto – Kotula Kamil / KB ŠKP Skalité

Dorastenci 15 – 18 rokov (2007 – 2004) 700m

1. miesto – Čanecký Ivan / KB ŠKP Skalité
2. miesto – Čanecká Katarína / KB ŠKP Skalité

Ženy A 19 – 39 rokov (2003 – 1983) 700m

1. miesto – Mikulová Miroslava / KB ŠKP Skalité
2. miesto – Čanecká Katarína / KB ŠKP Skalité
3. miesto – Maceasiková Gabika / KB ŠKP Skalité

Ženy B 40 – 49 rokov (1982 – 1973) 700m

1. miesto – Cyprichová Renáta / Skalité
2. miesto – Kirpatrick Margita / Raková
3. miesto – Chobotová Emília / Čierne

Muži A 19 – 39 rokov (2003 – 1983) 700m

1. miesto – Baroňák Pavol / KB ŠKP Skalité
2. miesto – Gelačák Martin / AHA Klub Čierne
3. miesto – Jašurek Ján / KB ŠKP Skalité

Muži B 40 – 49 rokov (1982 – 1973) 700m

1. miesto – Šuška Miroslav / Považská Bystrica
2. miesto – Kotula Jaroslav / KB ŠKP Skalité
3. miesto – Bestvína Michal / KB ŠKP Skalité

Muži C 50 – 59 rokov (1972 – 1963) 700m

1. miesto – Sventek Ladislav / KB ŠKP Skalité
2. miesto – Mikula Jaroslav / Čierne

Muži D 60 a viac rokov (1962 a starší) 700m

1. miesto – Rak Andrej / Zwardoň, Poľsko
2. miesto – Kazár Pavel / Svit

Najrýchlejší MUŽ – Baroňák Pavol, 1:52 (min.)

Najrýchlejšia ŽENA – Mikulová Miroslava, 2:45 (min.)

Najstarší pretekár – Kazár Pavel, Svit

Najkúsenejšia pretekárka – Kirpatrick Margita, Raková

Krízový štáb v Skalitom zasadal dva dni po vypuknutí vojny na Ukrajine

V súvislosti s vyhlásením mimoriadnej situácie v Slovenskej republike s hromadným prílevom cudzincov na územie SR pred vojnou na Ukrajine starosta obce zvolal krízový štáb obce Skalité dňa 26. 2. 2022 o 13:30 hod., na ktorý prizval zástupcov Slovenského červeného kríža v Skalitom, DHZ Skalité, Farnosť Skalité, Farskú charitu a štatutárov základných škôl. Krízový štáb prijal opatrenia o:

- finančnej zbierke
- materiálnej a potravinovej zbierke
- vyčlenení ubytovacích zariadení vo vlastníctve obce
- zálohách a predbežnom zisťovaní

Adresná pomoc pre ľudí z vojnou postihnutých oblastí od obce, zástupcov organizácií a obyvateľov Skalitého

Nakladanie potravín, oblečenia a hygienického materiálu do hasičskej dodávky pred cestou na slovensko-ukrajinskú hranicu.

Dňa 3. marca 2022 bola ukončená zbierka materiálnej a potravinovej pomoci pre ľudí z Ukrajiny. V sobotu, 5. marca, sme naplnili dve dodávkové vozidlá s potrebným materiálom, ktoré smerovali na východ Slovenska. Následne bol všetok materiál, v spolupráci s charitatívnymi organizáciami, prevezený priamo pre ľudí na Ukrajinu.

Ďakujeme všetkým za solidaritu a vážime si vašu ochotu pomáhať. Ďakujeme aj veľkému množstvu dobrovoľníkov, ktorí pomohli pri organizovaní zbierky a doprave na východné Slovensko. Vďaka patrí aj DHZ Korňa za pomoc pri adresnom doručení. Obecné zastupiteľstvo na zasadnutí 28. 2. 2022 jednohlasne schválilo poskytnutie finančných prostriedkov vo výške 2.000 EUR z rozpočtu obce Slovenskému Červenému krížu na zabezpečenie základných životných potrieb pre obyvateľov Ukrajiny, ktorí utekajú pred vojnovým konfliktom. Aj touto formou chce obec Skalité adresne pomôcť ľuďom v neľahkej životnej situácii.

Skalitania ukázali, že majú srdce na pravom mieste. Ľudia nosili potraviny a iný materiál, pracovníci obecnej Prevádzkarne pripravili „expresne“ priestory, v ktorých by v prípade potreby naši vojnoví odídenci dočasné ubytovanie.

Opatrovateľská služba v obci Skalité

EURÓPSKA ÚNIA
Európsky sociálny fond
Európsky fond regionálneho rozvoja

OPERAČNÝ PROGRAM
ĽUDSKÉ ZDROJE

Obec Skalité bola úspešná s projektom podporovaným EÚ s názvom „Opatrovateľská služba v obci Skalité“. Realizácia projektu bude prebiehať od decembra 2021 do novembra 2023, 12 kalendárnych mesiacov. Celková výška získanej dotácie od EÚ pre obec Skalité predstavuje 118 320 EURO, pričom obec tento projekt nespolufinancuje z vlastného rozpočtu, je 100 % krytý prostriedkami EÚ.

Cieľom projektu je zvýšiť percentuálny pomer sociálnych služieb poskytovaných ambulantnou a terénnou formou k pobytovým sociálnym službám. Uskutočnením projektu dosiahneme podporu dostupnosti terénnej opatrovateľskej služby s cieľom zotrvania osôb odkázaných na pomoc inej osoby v prirodzenom domácom prostredí, za účelom predchádzania umiestňovania klientov do zariadení, čo predstavuje hlavnú aktivitu projektu „Opatrovateľská služba v obci Skalité“.

Realizáciou projektu dôjde k naplneniu stanovených cieľov, a to aj prostredníctvom určených aktivít, ktoré napomôžu k zlepšeniu existujúceho a aj neexistujúceho stavu sociálnych služieb v obci Skalité. Realizácia projektu prispieje k pozitívnemu dopadu na identifikované potreby cieľových skupín a podporí sociálne začlenenie občanov

a uspokojovanie sociálnych potrieb ľudí v nepriaznivej sociálnej situácii a taktiež dôjde k navýšeniu pracovných miest, čím dôjde k zníženiu nezamestnanosti v obci Skalité.

Cieľovou skupinou projektu sú deti, ktorým sa poskytujú sociálne a asistenčné služby, plnoleté fyzické osoby, ktorým sa poskytujú sociálne a asistenčné služby, zamestnanci vykonávajúci politiky a opatrenia v oblasti sociálneho začlenenia vo verejnom aj v neverejnom sektore.

Popis aktivít projektu: Predchádzanie umiestňovania klientov do zariadení tvorí hlavnú aktivitu projektu „Opatrovateľská služba v obci Skalité“. V rámci tejto aktivity projektu vznikne hneď niekoľko podporovaných nových inovatívnych služieb v domácom prostredí a to uzatvorením 10 pracovných zmlúv realizáciou tohto projektu zameraného na verejné sociálne služby. Centrom realizácie a uskutočnenia projektu je obec Skalité a Obecný úrad v Skalitom.

Tento projekt sa realizoval vďaka podpore z Európskeho sociálneho fondu a Európskeho fondu regionálneho rozvoja v rámci Operačného programu Ľudské zdroje „financované v rámci reakcie Únie na pandémiu COVID-19“.

www.esf.gov.sk, www.minedu.gov.sk, www.mv.gov.sk

Základné výsledky zo Sčítania obyvateľov, domov a bytov k 1. 1. 2021 za Obec Skalité

Obyvatelia:	5 247 obyvateľov, z toho 51,11 % žien a 48,89 % mužov.
Rodinný stav:	44,03 % obyvateľov je slobodných, 44,27 % je ženatých/vydatých, 7,24 % vdovec/vdova, 4,31% rozvedených.
Štátna príslušnosť:	99,33 % SR, 0,61 % cudzinci, 0,06 % nezistené
Vierovyznanie:	91,46 % Rímskokatolícka cirkev, 4,99 % bez náboženského vyznania, 0,44 % Gréckokatolícka cirkev, 0,23 % Evanjelická cirkev, 0,17 % Kresťanské zbory na Slovensku, 0,11 % Reformovaná kresťanská cirkev na Slovensku (kalvínske), 0,09 % Cirkev adventistov siedmeho dňa, Slovenské združenie, 0,08 % Islam, 0,06 % Náboženská spoločnosť Jehovovi svedkovia v Slovenskej republike, 0,06 % Apoštolská cirkev na Slovensku, 0,04 % Pravoslávna cirkev na Slovensku, 0,04 % Budhizmus, 0,04 % Hinduizmus, 0,02 % Evanjelická cirkev metodická, Slovenská oblasť, 0,02 % Cirkev československá husitská na Slovensku, 0,74 % Ostatné a nepresne určené kresťanské cirkvi
Štruktúra obyvateľstva podľa vekových skupín:	69,05 % produktívny vek (15 – 64 rokov), 17,08 % predproduktívny vek (0 – 14 rokov), 13,87 % poproduktívny vek (65 a viac rokov)

Bližšie informácie nájdete na stránke štatistického úradu:

www.scitanie.sk/obyvatelia/zakladne-vysledky/pocet-obyvatelov/OB/SK0312509451/OB

Prevádzkareň: Vyhodnotenie zimnej údržby miestnych komunikácií v zimnom období 2021/2022

Tak ako po iné roky aj tento ročná príprava na zimnú údržbu miestnych komunikácií pozostávala z nákupu posypového materiálu, repasovanie strojovej techniky na zimnú údržbu a taktiež v oslovení miestnych podnikateľov pre prípadnú spoluprácu. Prvý

pluhom. Multikárou s predným pluhom a posypom boli udržiavané chodníky a podľa potreby aj úzke časti miestnych komunikácií. Tento rok nám pri udržaní zjazdnosti komunikácií a chodníkov vypomáhali podnikatelia na základe cenovej ponuky so strojmi

a hospodárna. Jedným z kritických bodov bolo vytrvalé sneženie, kde sa vytvorili veľké mantinely pri cestách a oplotení rodinných domoch a v úzkych uličkách už nebolo možné ďalej robiť údržbu pluhovaním. Z tohto dôvodu bola nasadená aj snežná fréza

výjazd na úpravu miestnych komunikácií sme tento rok začali 1. decembra. Zimná údržba na miestnych komunikáciách bola zabezpečovaná podľa schváleného Harmonogramu pre výkon zimnej údržby miestnych komunikácií v obci Skalité na zimné obdobie 2021 – 2022, ktorý je základným organizačným a riadiacim dokumentom zimnej údržby. Komunikácie boli pre účely zimnej údržby rozdelené do štyroch kategórií podľa dôležitosti, významu a intenzity dopravy. Cieľom zimnej údržby bolo udržiavať zjazdnosť všetkých miestnych komunikácií v dĺžke 58 km a chodníkov v dĺžke 8 km, udržiavanie verejných parkovacích plôch, schodov a lavičky pre peších.

Zimnú údržbu na miestnych komunikáciách a chodníkoch vykonávala príspevková organizácia obce, Obec Skalité – Prevádzkareň. Kvôli plynulosti údržby bol k štyrom vodičom obecnej prevádzky, prijatý jeden vodič na dohodu o pracovnej činnosti. Zamestnanci organizácie zabezpečovali zjazdnosť dvoma traktormi so zadnou radlicou – JOHN DEERE a Zetor Proxima s možnosťou pripojenia frézy, pracovným strojom LPKT s predným

1x Zetor údržba ciest zadným/predným pluhom, 1x stroj UNC-údržba parkovísk, 1x Zetor-Proxima údržba ciest predným/zadným pluhom, 1x pracovný stroj – UNC na úpravu a odvoz snehu z chodníkov a parkovísk. Každý vodič spolupracujúci na zimnej údržbe mal presne zadefinované trasy, ktoré má udržiavať. Ručné čistenie a odpratávanie snehu a ľadu bolo pracovníkmi vykonávané na zastávkach SAD, pred zdravotným strediskom, pred OÚ, hlavné chodníky na cintoríne pri kostole, cintorín Rieky, priestory pred Domom nádeje a iných verejných priestranstvách podľa potreby.

Časť zimného posypového materiálu (40 ton) sme rozviezli na najfrekvencovanejšie úseky miestnych komunikácií ako samo-posyp. Tieto miesta boli označené aj na mape na stránke obce Skalité „Monitoring vozidiel“, a priebežne boli dopĺňané. Zbytok posypového materiálu (60 ton) bolo umiestnené za športovou halou a v kasárňach na strojový posyp. Kontrola zjazdnosti komunikácií sa vykonávala v celom intraviláne obce. Mechanizmy vyražali na zimnú údržbu podľa potreby tak, aby bola údržba efektívna

pripojená za John Deere. Odfrezované boli všetky problémové úseky miestnych komunikácií. Problémom bolo, že ľudia požadovali odfrezovať cesty, ale sneh s frézovania do záhrady je nežiadany. Druhý kritický bod bol, keď nastalo oteplenie po vytrvalom snežení. Rýchly odmák spôsobil na niektorých miestach nezjazdnosť ciest. Ťažký sneh nebolo možné odpluhovať naraz, preto trvala zimná údržba o niečo dlhšie. V spolupráci s NDS sme zabezpečili odfrezovanie chodníkov a na viacerých miestach aj s odvozom snehu na skládku. Komplikácie boli aj s nevhodne zaparkovanými autami, či to bolo na chodníkoch, cestách alebo v úzkych uličkách čo hrozilo kolíziou so strojom zimnej údržby.

Schválený harmonogram pre výkon zimnej údržby je riadiaci dokument podľa ktorého pracujeme a dodržiame ho. Počas zimnej údržby sme sa snažili zo všetkých síl vyhovieť všetkým oprávneným požiadavkám občanov.

Za organizáciu spracoval
dňa 26. 3. 2022
Ing. Ľuboslav Mikula
Alojz Petrák, riaditeľ

Z činnosti prevádzkárne

Zametanie ulíc po zime

Likvidácia vyseparovaného odpadu

Vyrezávanie drevín a štiepkovanie

VÝZVA: Odpad patrí do kontajnerov! Separujme dôsledne! Chránime tým nielen životné prostredie, ale aj sami seba. Nezodpovedným konaním škodíme najmä sebe a dávame aj zlý príklad deťom!

VÝZVA NA OREZ DREVÍN

Obec Skalité – Prevádzkareň žiada obyvateľov Skalitého o úpravu prerastajúcich konárov drevín a krovitých porastov z ich pozemkov, ktoré zasahujú do jazdného profilu miestnych komunikácií a vzdušného vedenia verejného osvetlenia. Tieto prerastajúce dreviny znemožňujú a obmedzujú riadne využívanie komunikácie a spôsobujú vo vzdušnom vedení elektrických rozvodov skrat a nefunkčnosť verejného osvetlenia.

V zmysle právnych predpisov v oblasti životného prostredia za stav drevín, čiže aj ich ošetrovanie a údržbu, je zodpovedný majiteľ, správca alebo nájomca pozemku, na ktorom sa predmetné dreviny nachádzajú (§ 47 ods. 2 zákona č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny).

Za pochopenie ďakujeme.

Žuvačka ako odpad

Vedeli ste o tom, že žuvačka sa v prírode rozkladá až 5 rokov? „Výzdobu“ zo žuvačiek nájdeme na chodníkoch, autobusových a vlakových zastávkach, pred obchodmi, nalepené zospodu na školských, či kostolných lavičiach.

Ako sa zbaviť použitej žuvačky? Zabalíť ju do malého papierika a odhodiť do najbližšieho odpadového koša (aj v našej obci sú rozmiestnené na verejných priestranstvách). Je to jednoduchá vec a prinesie veľký úžitok. Odstrániť prilepenú žuvačku či už z oblečenia, alebo z chodníkov, lavičiek aj iných najrôznejších plôch je nepríjemná, časovo zdĺhavá a napokon aj finančne náročná práca.

Myslíme na to a nerobíme škodu sami sebe. Stačí málo.

Mgr. Anna Časnochová

Príprava veľkonočných vajíček v Prevádzkarni

Milí farníci,

vstupujeme do Veľkého týždňa, kedy si nielen pripomíname, ale znovu prežívame udalosti umučenia a zmŕtvychvstania Ježiša Krista. Vždy, keď uvažujem o tejto veľkej udalosti, prenesiem sa v myšlienkach k zážitku, ktorý som prežil počas mojich štúdií v Taliansku. Chcem sa s Vami o ňom v krátkosti podeliť. Priznám sa, že nepatrím k veľkým fanúšikom futbalu, ale mnohí mi hovorili, že keď už teda budem v tom Ríme, nesmiem si nechať ujsť pravý, taliansky futbalový zápas na olympijskom štadióne a zažiť tú emóciu. Keď som videl sumu, ktorú si pýtali za jeden lístok, na chvíľu som zaváhal. Povedal som si však, že patrí ku skúsenosti Talianska vidieť aj futbalový zápas a šiel som. Všetkým by som doprial stáť v tom futbalovom kotle. Taliani neostali nič dlhší svojej povesti emotívneho národa. Celé rodiny aj s malými deťmi kričali, skandovali, dvíhali ruky a nahlas povzbudzovali svoj tím. A to ste mali vidieť, keď padol gól. Malá lopta našla svoje miesto v sieti a ľudia skákali, výskali, objímali sa a niekoľko minút nebolo počuť vlastného slova... Cestou domov som si hovoril, že je naozaj zážitok vidieť južanskú náтуру v plnej sile.

Možno sa pýtate, prečo tu farár píše o futbale, keď slávime Veľkú noc. V tom istom Taliansku som ako kňaz počas Veľkej noci slúžil ako svedník v jednom pútnickom mieste, kde žila sv. Rita. Bola biela sobota večer a všetci sme sa chystali na večernú vigíliu vzkriesenia. Bazilika bola plná do posledného miesta. Sv. omša začala v tme a bazilikou sa niesla horiaca svieca. Postupne sa zapalovali sviečky a čítali sa čítania zo Starého zákona. V jednej chvíli predsedajúci kňaz zaspieval: „Aleluja, Pán Ježiš vstal zmŕtvych!“ Pozrel som v tej chvíli po ľuďoch a nič. Žiadna emócia, žiadna radosť v tvári, žiadne potlesky, žiadne skákanie... V tej chvíli som sa sám seba pýtal: Čím to je, že keď malá neživá lopta prejde bránou, tak ide spadnúť štadión a tu sa ohlásí „najväčší gól“ v dejinách ľudstva a nič, žiadna emócia, žiadna radosť...

Niekde nastala chyba a pozývam nás všetkých, aby sme sa spoločne počas tohtoročnej Veľkej noci vybrali spoločne hľadať radosť, ktorú Nám všetkým Ježiš svojim zmŕtvychvstaním daroval:

*Radosť z toho, že nám každý deň hovorí, že sme preňho dôležití
Radosť z toho, že nám odpúšťa naše chyby a hriechy
Radosť z toho, že nám nič nechce vyčítať, ale volá nás začať nanovo
Radosť z toho, že počuje každú našu modlitbu
Radosť z toho, že sa ho nemusíme báť
Radosť z toho, že ho môžeme volať priateľom
Radosť z nového života spolu s ním
Radosť z toho, že po smrti ide všetko ďalej
Radosť z toho, že ho poznáme
Radosť z toho, že je jednoducho skvelý a úžasný...*

O tom je Veľká noc, že Ježiš nám chce nanovo povedať a zopakovať, že nás má rád a že sa na tom nikdy nič nezmení. On to dokázal nielen slovom, ale aj svojou smrťou na kríži a svojim zmŕtvychvstaním. Na Veľkú noc nás volá k novému životu, k životu vo svetle a jeho pokoji.

Chcem Vám vyprosovať k Veľkej noci Jeho blízkosť a keď budete pozeráť na Jeho kríž, spomeňte si na futbalovú loptu... Už nikto nedá v dejinách väčší gól ako On. Ja mu k tomu zatlieškam a aj si poskáčem od radosti a vôbec sa za to nehanbím. Kto sa pridá?

S požehnaním farár Martin

www.skalite.sk

Plán kultúrnych, športových a spoločenských podujatí obce Skalité

pre rok
2022

Február

Międzynarodowy Narciarski Rajd Chłopski Rajca / Skalité
Športovo fašiangový deň v Skalitom – Pochovanie basy – 1.3.

Marec

Hodina Zeme – 26.3.

Apríl

Turnaj prípraviek vo futbale - 9.4.
Veľkonočný remeselný jarmok - 10.4.
Deň Zeme – „Za čisté a krajšie Skalité“ - 22.-23.4.
77. výročie oslobodenia obce Skalité - 29.4.
Úvítanie detí do života
Beh do vrchu Skalité – Trojak (Medzinárodný beh priateľstva na Trojak)

Máj

Zahájenie motokárskej sezóny - 1.5.
Deň matiek - 8.5.
Slávnostné pasovanie žiakov 1. roč. za čitateľov knižnice
S knihou za dobrodružstvom - projekt FnPU
Kudlovská kopačka
Ukončenie projektu Altán Rieky

Jún

Koncert Horkýže Slíže - 4.6.
Deň rodiny - 11.6.
Pesničky z Kasína - 18.6.
Goralské slávnosti - 26.6.
Oceňovanie úspešných žiakov ZŠ starostom obce - koniec škol. roka

Júl

Letné kino - Smelé mačiatko, Príliš osobná známosť
Osadový turnaj o pohár Vladimíra Mudríka - 3.7.
Kollárovi - Amfik tour 2022 - 10.7.
Skalitská vareška, Vatra zvrchovanosti - 16.7.
Memoriál des. Rudolfa Šmatlavu - detský osadový turnaj 24.7.

August

Pesničky z Kasína - 13.8.
Koncert v amfiteátri - Miro Jaroš pre deti - 19.8.
Goral Marathon
Letné kino - Ukradnutá princezná, Ovečka Shaun vo filme: FARMAGEDDON
Jednota dôchodcov Slovenska - stretnutie na hranici SK-CZ-PL - 27.3.
Hasičská súťaž o putovný pohár starostu obce - 28.8.

September

Hokejbalový turnaj o putovný pohár starostu obce Skalité - 4.9.
Rozlúčka s letom - koncert amfiteáter
Mariánska pieseň - 15.9.
Sv. omša ku ctí sv. Huberta
Výstava ovocia a zeleniny, Pod'akovanie za úrodu

Október

Stretnutie jubilantov

November

Fotografická súťaž „Skalité mojimi očami“ - od 1.11
Pietny akt pri príležitosti ukončenia 1.svetovej vojny - 11.11
Svätokatarínsky deň „Copky s orlem“ - železničarska sv. omša
Vyhodnotenie súťaže o pohár starostu obce - poštové holuby
Adventné trhy, rozsvietenie adventného venca - 26.11.
Mikuláš, rozsvietenie vianočného stromčeka

December

Odovzdanie mikulášskych baličkov deťom v hmotnej núdzi
Návšteva občanov obce Skalité žijúcich v domove dôchodcov
Vianočný benefičný koncert v kostole sv. Jána Krstiteľa
Rozlúčka so starým rokom spojená so Silvestrovským ohňostrojom - 31.12.

Radi uvítame prípadné návrhy a postrehy na obec@skalite.sk
Plán bude dopĺňovaný priebežne podľa ponúk a podľa aktuálnej epidemiologickej situácie.
O prípadných zmenách budú občania informovaní na stránke obce a na Obecnej tabuli.

Ako ďalej s parkovaním na chodníkoch?

Mnohí z Vás určite postrehli informácie o zmenách v možnosti parkovania na chodníku. Tieto zmeny nadväzujú na minuloročné rozšírenie kompetencií obcí v rámci porušenia pravidiel cestnej premávky. Je teda možné v súčasnosti zaparkovať vozidlo na chodníku? A ak áno, tak za dodržania akých podmienok? Odpovede nájdete v nasledovnom článku.

Aj v našej obci sa občas stretávame s neželanými situáciami, kedy napríklad matka s kočíkom musí zísť z chodníka na cestu, aby obišla vozidlo, ktoré

na chodníku parkuje. Dostáva sa tak do zbytočného zvýšeného ohrozenia. Parkovanie na chodníku pre motorové vozidlá do 3,5 tony bolo pritom v zásade možné, avšak za dodržania voľnej šírky chodníka aspoň 1,5 metra, čo sa však v praxi častokrát nedodržia.

Od 1. marca 2022 došlo k zmene a parkovanie áut na chodníku sa zakázalo. Chodník smú používať len chodci a v určitých prípadoch cyklisti (deti do 10 rokov a ich sprevádzajúce osoby a osoby, ktoré ich vezú), pokiaľ neohrozujú a neobmedzujú chodcov.

Na chodníku môžu parkovať len bicykle a motocykle za dodržania podmienky voľnej šírky aspoň 1,5 metra. Iné využitie chodníka môže určiť dopravná značka alebo dopravné zariadenie.

V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že od roku 2021 môžu držiteľov vozidiel v prípade porušenia zákazu zastavenia a státia sankcionovať obce, a to prostredníctvom takzvanej objektívnej zodpovednosti. Obciam bola daná právomoc zaslať rozkazy s pokutou na adresu držiteľa vozidla bez nutnosti prejednať toto porušenie s vodičom. Výška pokuty je daná pevne sumou 78 eur (v prípade úhrady do 15 dní vo výške 2/3, teda 52 eur).

Národná rada SR nakoniec odložila absolútny zákaz parkovania na chodníkoch pre automobily do 30. septembra 2023 a povolila vozidlám do 2800 kg parkovať na chodníku za dodržania 1,5 metrovej voľnej šírky tak, ako tomu bolo aj doposiaľ. Chceli by sme Vás preto poprosiť o ohľaduplnosť pri parkovaní na chodníku a dodržiavanie voľnej šírky na prechod. Prispejete tým k zníženiu ohrozenia chodcov.

JUDr. Michal Časnocha

Skalitský DEŇ ZEME

PIATOK - SOBOTA
22. - 23. apríl 2022

Záleží nám na našom okolí?
Individuálne zbieranie odpadkov v obci Skalité

Prosím nahláste svoj záujem o zber na:
prevadzka@skalite.sk alebo **041/4376 221**

Aby sme vedeli rozdeliť svoje sily a možnosti po obci.

Každý dobrovoľník, ktorý sa zapojí do dobrovoľníckej akcie si sám môže zvoliť vhodný deň a čas.

Pri zbieraní odpadu nezabudnite na aktuálne hygienické opatrenia.
Vrecia na odpad a rukavice zabezpečí obecny úrad.
Vyzbieraný odpad je potrebné priniesť na zberný dvor.

Nezabudnite odfoťiť lokalitu pred a po vyzbieraní, alebo aspoň vyzbierané množstvo odpadkov i seba. Následne našu spoločnú snahu zverejníme.
Vrecia sú dostupné po predchádzajúcom dohovore na obecnom úrade.

Viac informácií na obecnom úrade alebo na www.skalite.sk

Ďakujeme, že Vám nie je naše spoločné okolie ľahostajné.

DHZ Skalité informuje

V pravidelnej periodicite Vám opäť prinášame niekoľko riadkov o činnosti DHZ Skalité za posledné obdobie a predstavíme Vám aj niečo z toho, čo máme v pláne do budúceho obdobia.

V poslednom spravodaji obce sme uviedli, že neustále spolupracujeme s obecným úradom či už pri riešení potrieb zo stany DHZ, tak požiadaviek obce pre občanov od DHZ

a stále prebieha rekonštrukcia interiéru hasičskej zbrojnice, ktorá je už takmer hotová vrátane výmeny dverí.

V tomto roku by sme chceli začať s rekonštrukciou garáží, konkrétne s výmenou elektroinštalácie, montážou vzducho-techniky na odvod výfukových plynov a následne by sme chceli zabezpečiť nové omietky a podlahy.

Z výročnej členskej schôdze DHZ Skalité „Ste vždy tam, kde vás treba a za to vám zo srdca ďakujeme.“

27. 3. 2022

Samozrejme všetko sa bude odvíjať od finančnej podpory obce, na ktorej je činnosť DHZ Skalité závislá. Dozista ste všetci postrehli prudké zvyšovanie cien energií, pohonných hmôt, prevádzkových kvapalín, poistného a služieb spojených so zabezpečením prevádzky schopnosti všetkých vozidiel nášho zboru. Toto všetko si vyžaduje nielen zvýšené finančné náklady, ale aj veľa času a úsilia členov DHZ Skalité.

I napriek tomu prebiehajú taktické prípravy členov hasičskej jednotky aj výjazdy k požiarom, výjazdy technického charakteru, ale aj pátrania po nezvestných osobách.

Touto cestou výbor DHZ Skalité ďakuje všetkým členom hasičskej jednotky, ktorí sa dňa 2. – 4. 2. 2022 zúčastnili na pátracej akcii po nezvestnej osobe a túto osobu aj členovia DHZ Skalité dňa 4. 2. 2022 vypátrali.

Nie je pravda, že túto osobu vypátrali príslušníci PZ SR v spolupráci s horskou záchrannou službou, ako bolo uvedené v niektorých regionálnych novinách. Pátraciu akciu dňa 4. 2. 2022 zvolal pán starosta obce PaedDr. Jozef Cech, ktorý sa spolu s členmi hasičskej jednotky DHZ Skalité pátracej akcie zúčastnil a za jeho prítomnosti bola nezvestná osoba nájdená, žiaľ už bez známkov života.

Dňa 5. 3. 2022 boli naši hasiči s dodávkovým vozidlom DHZ Skalité zn. Peugeot zaviesť humanitárnu materiálnu pomoc na hraničnom prechode vo Vyšnom Nemeckom, kde bol materiál preložený do vozidla ukrajinskej humanitárnej organizácie a okamžite smeroval na Ukrajinu. Ďakujeme našim hasičom za transport a všetkým občanom, ktorí v zbierke materiálne prispeli.

OKRESNÉ RIADITEĽSTVO HASIČSKÉHO A ZÁCHRANNÉHO ZBORU V ČADCI INFORMUJE:

Vzhľadom k príchodu teplých jarných dní a požiarov súvisiacich s vypaľovaním suchej trávy Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v Čadci dôrazne upozorňuje všetkých občanov, právnické osoby a fyzické osoby – podnikateľov na prísny zákaz:

- vypaľovať porasty bylín, kríkov a stromov
- zakladať oheň v priestoroch alebo miestach, kde by mohlo dôjsť k jeho rozšíreniu
- spaľovať horľavé látky na voľnom priestranstve.

Fyzická osoba nesmie

- fajčiť alebo používať otvorený plameň na miestach so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru
- vypaľovať porasty bylín, kríkov a stromov
- zakladať oheň v priestoroch alebo miestach, kde môže dôjsť k jeho rozšíreniu ďalej je občan povinný
- dodržiavať vyznačené zákazy a plniť príkazy a pokyny týkajúce sa ochrany pred požiarom
- dodržiavať zásady protipožiarnej bezpečnosti pri činnostiach spojených so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru alebo v čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru.

Požiar je každé nežiadúce horenie, pri ktorom sú bezprostredne ohrozené životy alebo zdravie fyzických osôb alebo

zvierat, majetok alebo životné prostredie, pri ktorom vznikajú škody na majetku, životnom prostredí alebo ktorého následkom je zranená alebo usmrtená osoba alebo zviera.

Každý je povinný v súvislosti so zdolávaním požiaru:

- vykonať nevyhnutné opatrenia na záchranu ohrozených osôb,
- uhasiť požiar, ak je to možné, alebo vykonať nevyhnutné opatrenia na zamedzenie jeho šírenia,
- ohlásiť bez zbytočného odkladu na určenom mieste zistený požiar alebo zabezpečiť jeho uhasenie,
- poskytnúť hasičskej jednotke osobnú pomoc na výzvu veliteľa zásahu, veliteľa hasičskej jednotky alebo obce.

Každý je povinný na výzvu veliteľa zásahu, veliteľa hasičskej jednotky, okresného riaditeľstva alebo obce poskytnúť dopravné prostriedky, zdroje vody na hasenie požiarov, spojovacie prostriedky a iné vecné prostriedky na zdolávanie požiarov. Na základe súčasnej požiarnebezpečnostnej situácie v okrese Čadca a Kysucké Nové Mesto sú vo zvýšenej miere zo strany kompetentných úradov vykonávané kontroly dodržiavania platných právnych predpisov ochrany pred požiarom a v prípade zistenia ich porušenia budú vyvodzované prísne postihy.

Výbor DHZ Skalité

Zasadnutie Jednoty dôchodcov v Skalitom

**Žena, bez ktorej vymrie život, vymrie ľudský svet.
A ešte veľa prirovnání, obyčajných slov niet.
Skúsme sa preto nad významom
i váhou slova žena zamyslieť.**

Dňa 14. 3. 2022 sa uskutočnila členská schôdza JD v Skalitom. Schôdza sa uskutočnila v priestoroch obecného úradu za veľkej účasti členov. Na túto schôdzu sa všetci členovia veľmi tešili, nakoľko posledná schôdza bola v septembri 2021.

Po uvítaní členov a oboznámení s programom schôdze, sme si minútu ticha pripomenuli našich členov, ktorí nás navždy opustili: p. Rudolf Časnocha, p. Jozef Truchlík, p. Anna Školová. V ďalšom bode programu sme vyhodnotili našu činnosť. Z dôvodu nepriaznivej situácie kvôli pandémie sme museli od septembra 2021 výrazne obmedziť naše aktivity. O to viac sme pozornosť zamerali na akcie, ktoré by sme chceli uskutočniť v tomto roku (niektoré z nich – návšteva Banskej Štiavnice, návšteva kúpaliska, návšteva Štrbského plesa, nákupy v Jablonke a samozrejme ozdravný

kúpeľ na Oravici.) K tomu aj účasť na obecných akciách a účasť na športových, recitačných a speváckych súťažiach.

Do našich radov pribudli ďalší 2 noví členovia, čo nás veľmi teší. Zároveň sme zablahoželali p. Pavlovi Jurgovi k jeho životnému jubileu. Na schôdzi sme boli veľmi milo prekvapení predstaviteľmi obce Skalité, ktorí nezabudli na ženy a každá jedná z nás dostala kvet od p. starostu a p. prednostu. A aby sme si túto chvíľu ešte viac spri-

jemnilo mali sme aj sladké pohostenie. Zároveň nám p. starosta poprial veľa zdravia a úspechov do ďalšej našej činnosti. Ako spomienku na túto chvíľu predsedkyňa JD predniesla báseň „Žena“, ktorá ešte viac sprijemnila tento zážitok. V družnej vrave sme posedeli, porozprávali sa – veď sme sa dlho nevideli a neboli spolu. A nakoniec by sme chceli poďakovať vedeniu obecného úradu za prichystanie priestorov a občerstvenia.

Predsedyňa JD v Skalitom M. Papíková

Z výročnej členskej schôdze ZO Slovenského zväzu záhradkárov v Skalitom

Prajeme všetkým občanom veľa radosti zo svojej záhrady a jej darov.

Zima nás postupne opúšťa a nastupuje naše najaktívnejšie obdobie. Obdobie, keď sa všetko prebúdzá, všetko kvitne a prichádza k životu. Práce v záhrade pomaličky prelomia jarnú únavu a naštartujú nás na ďalší rok.

Dňa 3. 4. 2022 prebehlo v priestoroch zasadačej miestnosti Obecného úradu rokovanie výročnej členskej schôdzy. Rokovanie viedol tajomník ZO SZZ pán Ferdinand Gonšák. Pozvanie prijali aj hostia, pán starosta

Jozef Cech, pán prednosta Peter Ivanek a predseda okresného výboru pán Ivan Kuric.

Na rokovaní sa prejednávala správa činnosti, správa revíznej komisie a správa o hospodárení a čerpaní finančných prostriedkov za minulý rok.

Bol odhlasovaný návrh plánu činnosti a rozpočtu na rok 2022.

Výročnú členskú schôdzu obohatil aj príhovor p. starostu. Oboznámil členov o nových priestoroch muštárne

a možnom novom projekte obecného sadu. Svoj príhovor pridal aj predseda okresného výboru p. Ivan Kuric. Poukázal na veľkú aktivitu základnej organizácie v Skalitom, na kvalitu výpestkov na súťažiach, ktoré nie jedenkrát konkurovali výpestkom aj z nižšie položených oblastí Slovenska. Základnú organizáciu záhradkárov v Skalitom nazval vlajkovou loďou a vyjadril veľkú vďaku za úsilie a aktivitu.

Po skončení rokovania prebehla prednáška o Moderných metódach pestovania zeleniny v podaní p. Ivana Kurica. Každý si prišiel na svoje, získal nové informácie a rady. Prednáška bola obohatená bohatou diskusiou.

Po uvoľnení pandemických opatrení sa ZO SZZ Skalité vracia do pôvodného režimu. Na konci marca bolo pre členov a občanov zabezpečené zaobstarávanie ovocných stromčekov, kríkov a mnoho iného. Organizujeme zájazd na jarnú výstavu Flora Olomouc 2022, ďalšie prednášky, obecnú výstavu, údržbu ovocných stromov vo farskej záhrade, muštovanie a mnoho iného.

Martin Petrák
Predseda ZO SZZ Skalité

Skalitskí záhradkári vlni v jeseni napriek pandémie zorganizovali výstavu ovocia a zeleniny v ZŠ sv. Andreja Svorada a Benedikta a symbolické dožinky v kostole sv. Jána Krstiteľa, z ktorých sa mohli tešiť mnohí návštevníci.

Lesnícke okienko

Vážení občania, majitelia lesných pozemkov,

dňa 3. 4. 2022 sa konalo v Kultúrnom dome v Skalitom Valné zhromaždenie obhospodarovateľov lesa ZIVL Skalité č. 606 a Spoločenstva Urbár Skalité.

Rokovanie prebiehalo podľa schváleného programu. Boli schválené správy o hospodárení za r. 2021 obidvoch subjektov a odprezentované boli aj zápisnice Dozorných rád obidvoch subjektov. Okrem toho boli prerokované opravy ciest po ťažbe a odvoze dreva, problematika nezistených vlastníkov lesov, stav lesných porastov vo vzťahu k pomalému tempu vykonania náhodných ťažieb v niektorých prípadoch, asanácia zvyškov po ťažbe sa nevykonáva tak, ako to bolo schválené na predošlých stretnutiach vlastníkov lesa. Ďalej sa prerokovalo to, že nie všetci vlastníci dodržia stanovy združenia pri ťažbe dreva t.j. ťažba dreva môže byť vykonaná len po jej vyznačení a vydaní písomného súhlasu na ťažbu dreva príslušným odborným lesným hospodárom a po jej odsúhlasení na združení.

Vážení občania, pozornosť treba venovať novým návrhom nájomných zmlúv predkladaných „novým družstvom“ v zastúpení predseda Matej Čanecký. V niektorých zmluvách sú uvádzané aj lesné pozemky. Vec treba prerokovať a riešiť so zástupcami družstva, aby nebolo právo obhospodarovať les delegované na iný subjekt.

Valné zhromaždenie schválilo jednohlasne nasledujúce návrhy pre ZIVL Skalité:

- za sankcie za zlé hospodárenie v lesných porastoch zodpovedajú vlastníci podľa výmery ich vlastníctva, nie výbor a predseda ZIVL, OLH
- ťažbu za starších a nevládných vlastníkov zabezpečí združenie a po odpočítaní nákladov vyplatí zvyšnú čiastku vlastníkom,
- po upozornení zo strany OLH a združenia na kalamitu a následnom neuposlúchnutí výzvy, výbor zabezpečí nútenú ťažbu,
- do budúceho Valného zhromaždenia pripraviť a predložiť návrh na spôsob realizácie opravy poškodených ciest,
- spolupracovať s príslušnými kompetentnými orgánmi pri vypracovaní zmluvy týkajúcej sa nezistených vlastníkov
- štvrťky, ktoré nesúhlasia so stanovami a spôsobom hospodárenia združenia, písomne požiadajú o odčlenenie do 60 dní od konania Valného zhromaždenia a doručiť predsedovi združenia. Následne ich žiadosti budú informatívne zaslané na okresný úrad Čadca, pozemkový a lesný odbor
- vo štvrťkách kde chýbajú vedúci, zvoliť nových do konca roka 2022. V prípade ich nezvolenia, prevezme zodpovednosť za danú štvrťku výbor ZIVL
- schválené zvýšenie poplatku za úžitkovú drevnú hmotu o 0,50 eur/1m³

predseda a výbor ZIVL

Okienko do minulosti obce (18)

Prečo by mala byť v Skalitom inštalovaná jedna pamätná tabuľa

PAVOL LAŠ, Ing., CSc., člen Slovenskej genealogicko-heraldickej spoločnosti, člen Slovenskej asociácie novinárov

Od podpísania Satmárskeho mieru v roku 1711 uplynulo vo februári 2021 tristodesať rokov. Tým sa skončilo tzv. storočie protihabsburských stavovských povstaní, ktoré sa odohrávali väčšinou na území Slovenska. Boli tragédiou pre Slovensko a Slovákov, lebo mali zničujúce následky na hospodársky a spoločenský život. Povstanci bojovali proti Habsburgovcom, ale predovšetkým za zachovanie uhorskej feudálno-stavovskej ústavy, za zachovanie vlastných šľachtických privilégií. Povstania boli silno poznamenané konfliktom medzi katolicizmom a protestantizmom počas celého storočia.

Ani po podpísaní Satmárskeho mieru sa postavenie poddaných na Slovensku podstatne nezmenilo. Plienenie území kde bojovali povstanci (kuruci) a cisárske vojská (labanci) vystriedal útlak v celej krajine zo strany šľachty, ktorá sa snažila obnoviť svoje spustošené majetky, nová kontribučná daň na budovanie armády a vlny epidémie a hladu moru zapríčinili masívne sfahovanie Slovákov na Dolnú zem (maď. Alföld).

Tak ako vždy po veľkých spoločensko-politických zvratoch došlo aj vtedy k veľkým zmenám v monarchii, ktorá hospodársky zaostávala oproti ostatným krajinám. Niektoré zmeny boli napodiv v prospech slovenskej pospolitosti.

Za vlády cisára Karola VI., otca Márie Terézie, ktorý bol významným podporovateľom umenia, sa začali zakladať na Slovensku piaristické gymnázia. Piaristi bol chudobný rehoľný rád, Rád chudobných klerikov Matky Božej Zbožných škôl (lat. Scholae Piae). Poslaním rádu bola výchova detí a mládeže, zvlášť chudobných. Učiť deti čítať, písať, počítat, učiť ich latinčinu, ale predovšetkým ich naučiť nábožnosti a kresťanskej náuke. Štúdium bolo zadarmo, a vyučovacou rečou bola slovenčina a vo vyšších triedach latinčina a slovenčina. Niektoré piaristické gymnázia sa udržali až do polovice 20. storočia. Absolventom tohto gymnázia v Trenčíne bol aj dlhoročný kňaz v Skalitom, dekan Peter Černo.

Mária Terézia, dcéra Karola VI. pokračovala v tomto diele a zaviedla najmä ekonomické a ďalšie školské reformy, podporovala obchod a rozvoj poľnohospodárstva a zreorganizovala armádu. Za jej vlády sa vytvorili vhodné podmienky na to aby sa zmenila štruktúra spoločnosti. Začala vznikať nová spoločenská vrstva – vzdelanci, ktorá na rozdiel od vzdelancov z feudálnej šľachty pochádzala z poddaných a drobného zemianstva a mala iný, bližší, vzťah k slovenskej pospolitosti. Túto inteligenciu tvorili lekári, advokáti, učitelia na všetkých stupňov škôl, úradníci, rehoľníci, kňazi a pod. Odhaduje sa, že na Slovensku za vlády Jozefa II. ich bolo asi päť tisíc a v polovici 19. storočia už asi päťdesiat tisíc. Jej spoločenský vplyv postupne narastal a neskôr sa prejavil aj v politickom živote v Uhorsku.

V tomto relatívne priaznivom období, ktoré sa nazýva aj národné obrodenie, sa jednotlivé národy, ktoré doteraz žili v závislosti od silnejších národov, začali jazykovo, kultúrne a územne diferencovať. Vtedy vynikla v slovenskej pospolitosti najvýznamnejšia osobnosť v histórii Slovenska, katolícky kňaz

Anton Bernolák (1762 – 1813). Narodil sa v Slanici (obec zatopená vodami Oravskej priehrady) ako siedme dieťa v zemianskej rodine. Teológiu vyštudoval vo viedenskom Pazmaneu. Stal sa kaplánom v obci Čeklis (dnes Bernolákovo). Už tu začal pracovať na svojich jazykovedných dielach. Šesť rokov pôsobil v Trnave, neskôr v Nových Zámkoch.

Stal sa vedúcim predstaviteľom slovenského národného obrodovania. S Jurajom Palkovičom a Jurajom Fandlym urobili historický prelom vo vedomí národa, lebo ako prví pokladali Slovákov za svojbytný kmeň (národ), ktorý má svoj jazyk.

V roku 1777 sa nariadením cisárovnej Márie Terézie zavádza reforma školstva v Uhorsku. Zaviedla sa povinná školská dochádzka; vyučovanie v jazyku národa, teda aj v slovenčine a tým boli Slováci uznaní za jeden z národov Uhorska. Deti mali chodiť do školy dovtedy, kým nebudú schopné vykonávať práce doma a na poli. Na stredných školách vyučujúcim jazykom ostala latinčina.

Na vyučovanie v rodnom jazyku, bolo však treba učebnice. Reforma, ktorá umožnila vyučovanie v rodnom jazyku, ale aj potreba učebníc, podnietila A. Bernoláka k práci na rozsiahlom jazykovednom diele. Vydáva svoje prvé významné jazykovedné dielo: Filologicko-kritická rozprava o písmeňach Slovákov, ktoré sa považuje za prvý krok k ustáleniu spisovnej normy slovenského jazyka.

Za základ si napokon zvolil západoslovenské nárečie. V ďalších dielach dokázal, že slovenský národ má jazyk, ktorý má gramatické a pravopisné pravidlá. Táto slovenčina (berňolákovská) bola prijatá ako spisovná norma slovenského jazyka v roku 1787. Už o dva roky neskôr, v roku 1789, vydal katolícky farár Juraj Fándly v Bratislave prvú knihu v berňolákovskej slovenčine.

Nesvornosť Slovákov, vari už od čias pred Svätoplukom, zapríčinila, že prijatie slovenčiny nebolo jednoduché. Najviac to sťažovala čeština, používaná ako bohoslužobný jazyk evanjelikov, ktorú presadzovala skupina vzdelaných a literárne činných osobností na čele s Jánom Kollárom a Matejom Belom.

Bernolák však bol výnimočná, jedinečná osobnosť, ktorá priťahovala a inšpirovala ľudí do tvorivej spolupráce. Preukázal nielen mimoriadny organizačný talent, spojený s prirodzenou autoritou svojej osoby čím získal vznikajúcu slovenskú inteligenciu pre spoluprácu na národnom uvedomení. Tak sa stal vedúcou osobnosťou Slovenského učeného tovaríšstva (SUT), prvého slovenského združenia intelektuálov, ktorí si dali za cieľ rozvíjať slovenskú reč a slovenskú kultúru; šíriť osvetu medzi pospolitým ľudom v rodnom jazyku.

SUT vzniklo v roku 1792 v Trnave (v tomto roku je 230. výročie). Spoluzakladateľom bol Juraj Fandly. Spolok vydal, vtedy v Uhorsku nevídaných 220 kníh po 500 výtlačkoch v berňolákovčine. Slúžili na osvetu v hospodárskej oblasti, boli medzi nimi aj knihy o liečivách, divadelné hry, o výklade dejín, katolícka literatúra, piesne, rozprávky a i.

Takmer neuveriteľný organizačný talent preukázal Bernolák

tým, že SUT sa v krátkom čase rozšírilo sa po celom Slovensku v podobe tzv. pobočných stánkov. Malo 581 členov, z toho 255 kňazov vrátane biskupov a stalo sa celonárodnou kultúrnou osvetovou inštitúciou. Tým Bernolák položil základy moderného slovenského národa. Vo svojich spisoch zdôrazňuje, zdôvodňuje národnú osobitosť Slovákov, ktorých kultúrny vývoj si vyžadoval vlastný literárny jazyk. Jeho veľký šesťdielny Slovník slovensko – esko – latinsko – nemecko – maďarského jazyka mal 5300 strán a 30 000 slov.

Veľkosť Bernolákovho intelektu a schopnosť inšpirovať a zapájať ľudí do tvorivej spolupráce, súčinnosť, ústretovosť, vzájomné porozumenie, vytváralo u berňolákovcov prostredie a tvorivú i kultivovanú atmosféru.

Bernolákovčina bola prijatá v celom Hornom Uhorsku ako vyučujúci jazyk na obecných a katolíckych základných školách a gymnáziách. V tom jazyku vydávali sa od roku 1789 knihy a časopisy ďalších 60 rokov. Bernolákovčina ako spisovný jazyk sa používala viac ako šesťdesiat rokov, zasiahla tri generácie.

Autormi a prispievateľmi boli väčšinou katolícki národovci. V berňolákovčine vychádzala osvetová literatúra, duchovná spisba, poviedky, divadelné hry, cestopisy, romány, preklady klasických a súdobých spisovateľov. Bernolákovčina bola výrazovo bohatá. Dokazuje sa to tým, že kňaz a básnik Ján Hollý (1785 – 1849) dokázal pretlmočiť vrcholné diela svetovej literatúry – Vergília, Ovídia, Homéra a i. z latinčiny do berňolákovskej spisovnej slovenčiny.

Ducha národného obrodovania výrazne poznačili konfesijné rozdiely. Evanjelici neústupne lipli na biblickej češtine, ktorú používali pri náboženských obradoch. Ich buditelské úsilie nadväzovalo skôr na husitské tradície, než na cyrilo-metodské. Veľký básnik a učenec Slovák Ján Kollár a vedec európskeho formátu Slovák Pavol Jozef Šafárik a ďalší sa postavili proti berňolákovskému obrodeneckému hnutiu. Označili ho za „jazykový rozkol československého kmeňa“.

Pritom história nám dokazuje, že u katolíkov latinčina ako bohoslužobná reč nebránila zavádzaniu národnej reči. Piesne počas omše a počas iných pobožností celé stáročia spievali sa v reči ľudu, teda v slovenčine.

Kostoly, cirkevné obrady, tvorili širokú základňu pre užívanie slovenského jazyka v zhromaždeniach ľudí a tým prehlbovali slovenské povedomie.¹ Aj obec Skalité mala z tohto obrodného prúdu úžitok. Niektorí farári boli aktívni členovia SUT iní sa hlásili k tomuto hnutiu a označujeme ich ako berňolákovcov. Ich pôsobenie v obci je evidentné zo zápisov vo farských knihách, z dokumentov vydanými obcou, v ktorých sú neklamné znaky o vplyve berňolákovčiny až do nástupu bezohľadnej maďarizácie, kedy sa museli záznamy vo farských knihách spätne prepisovať do maďarčiny. Duch berňolákovcov povzbudzoval kňazov počas celého tohto tristného obdobia až do založenia Matice slovenskej. Potom sa kňazi vrátili k berňolákovskej slovenčine. Tento stav trval aj po zákaze činnosti matice slovenskej v roku 1871.

Evanjelická inteligencia však naďalej presadzovala češtinu. V roku 1801 založili v Bratislave Ustav řeči a literatury česko-slovenské. V roku 1829 študenti bratislavského evanjelického lýcea založili Společnost česko-slovanskú na zdokonalenie sa v jednotnom jazyku Čechov, Moravanov a Slovákov.

V tých rokoch významnú úlohu v tom zohrávali aj L. Štúr a M. M. Hodža. V roku 1835, takmer 60 rokov po kodifikácii berňolákovskej slovenčiny bol Ľudovít Štúr vymenovaný za profesora česko-slovenčiny. A až keď sa vrátil, po roku 1838, začal sa hlásiť k prijatiu slovenčiny. Hodža tiež dlho váhal, lebo sympatizoval s myšlienkou Kollárovej slovanskej vzájomnosti a bi-

blickej češtiny. Na Štúra k prijatiu jednotnej reči asi zapôsobila literárna činnosť básnika Jána Hollého. Iné názorové krídlo evanjelikov na čele generálnym inšpektorom evanjelickej cirkvi v Uhorsku Karolom Zayom, ktoré dokonca zapojilo evanjelickú cirkevnú organizáciu do vládneho programu maďarizácie, pravdepodobne podnietilo aj Hodžu pridať sa na stranu jednotnej slovenskej reči.

Historický prelom v názoroch na jednotnú reč malo stretnutie Štúra, Hurbana a Hodžu s takmer už slepým katolíckym farárom Jánom Hollým na fare v Dobrej Vode 17. júla 1843.

Dôvodom návštevy u Jána Hollého bola skutočnosť, že táto trojica spolu s ďalšími svojimi stúpenkami si veľmi dobre uvedomovali, že svoje idey len ťažko presadia bez podpory katolíkov. Preto bolo potrebné, aby sa v otázke spisovného jazyka ideovo zjednotili a aby na svoju stranu naklonili prívržencov berňolákovčiny. Predostreli Hollému svoju ideu budúcej slovenčiny, pričom odmietli berňolákovčinu, a prišli s návrhom, aby základom pre spisovnú reč bolo stredoslovenské nárečie.

Hollý s tým súhlasil v národnom záujme. Uvedomoval si rozpoltenosť v evanjelických kruhoch a beznádejnosť prijať nimi berňolákovčinu. Išlo mu o viac než o tento spisovný jazyk. Išlo mu o identitu národa Slovákov a jedným z kritérií uznania národa je spoločný jazyk. U Hollého otázka národného zjednotenia Slovákov bola na prvom mieste.

Na stretnutí ale išlo predovšetkým založenie spolku Tatrin, ako spolku na zjednotenie dovtedy konfesijné roztriešteného národného hnutia. Štúrovci prišli požiadať Jána Hollého, aby sa svojou autoritou zasadil o to, aby sa k spolku pridali i katolíci. A práve na stránkach tohto časopisu sa búrlivo diskutovalo o podobe slovenčiny, ale aj o spoločnom postupe v národnom hnutí. Zavedenie slovenčiny z dielne štúrovcov však pribrzdila maďarizácia, revolučné roky 1848 – 1849 a Bachov absolutizmus.

Vzhľadom na tieto dôvody sa myšlienky štúrovcov úplne nerozvinuli, nedostali do všetkých oblastí Slovenska. V tom čase, až do konca storočia tam úspešne pestovali ducha slovenčiny, národné povedomie iba berňolákovci a ich ďalší nástupcovia. Dôkaz o tom poskytujú početné archívne záznamy.

Prešlo ešte niekoľko rokov, kým gymnaziálny profesor v Bratislave Martin Hattala po konzultáciách s Hodžom a Radlinským vydal Gramatiku slovenského jazyka. Ten istý autor v roku 1852 položil definitívne základy slovenčiny. V záhlaví Hattalovho diela nechýbajú podpisy tak berňolákovcov ako aj štúrovcov: Radlinský, Palárik, Závodník, Štúr, Hurban.

Až po Hattalových reformách v roku 1852, bola prijatá hodžovsko-hattalovská slovenčina, 9 rokov po tom, čo ten zámer štúrovci prezentovali u Jána Hollého a viac než 70 rokov od kodifikácie berňolákovskej slovenčiny.

Bernolákovčina, oproti prijatej reformnej hodžovsko-hattalovskej slovenčine bola jednoduchšia a jej písomná podoba bola vernejšia fonetike – výslovnosti. Bernolákovčina nepoznala ypsilon (čo by aj dnes potešilo žiakov a študentov), lebo v slovenčine niet dôvodu pre „y“, keďže i aj y znejú rovnako. Bernolákovčina mala oproti češtine spoluhlásky ě, ť, ň, ě.

Takto upravená pôvodná berňolákovská slovenčina bola v katolíckych kruhoch prijatá pozitívne a bez atakov z tejto strany sa postupne, najmä pričinením kňazov, dostávala do povedomia vidieckej pospolitosti.

Polemiky o slovenčine však neprestali. Napr. J. M. Hurban sa v roku 1876 pri vydávaní almanachu Nitra vrátil sa k češtine. Keď sa obrátil na niektorých príslušníkov českej inteligencie so žiadosťou o spoluprácu tí nazvali slovenčinu „kočštinou-rečou kočišov“. S podobným hanlivým označením sa stretol

autor osobne ešte v 60. rokoch minulého storočia pri štúdiu na strednej škole v Česku, kedy jeden z učiteľov odmietol počúvať jeho odpovede v slovenčine, ktorú pre zmenu označil za „dráteničtinu-reč dráteníkov (drotárov)“.

Ak v kultúrnej oblasti na Slovensku došlo k zhode medzi katolíckou a evanjelickou inteligenciou u politickej reprezentácie Slovákov rozdiely neprestali. Tento rozdiel sa stal základom doteraz pretrvávajúceho čechoslovakizmu. Po prvej svetovej vojne sa zaviedol pojem „jazyk československý“, ktorú sa na Slovensku začala presadzovať učiteľmi, ktorí prišli na Slovensko po odchode maďarských učiteľov, keď slovenských učiteľov bolo veľmi málo.

Jazyk československý, bol úradným jazykom Česko-Slovenska v rokoch 1920 až 1948. V Česku ho predstavovala čeština, na Slovensku slovenčina s tým, že šlo o dva formy jedného jazyka. Československý jazyk vychádzal z koncepcie čechoslovakizmu.

Tieto roztržky, vrátane hanlivých názvov slovenčiny, vyvolané o. i. aj prijatím československého jazyka, vyvrcholili epizódou v dejinách česko-slovenských vzťahov, ktorá vošla do análov ako tzv. pomlčková vojna. Zdanlivo jazykovedný, či skôr pravopisný, spor o názov spoločného štátu ovládol v tom čase politickú scénu a predchádzal rozdeleniu spoločného štátu. Návrh českej strany vychádzal z pravidiel československého jazyka, t. j. v Česku by sa názov písal, napr. Československo a na Slovensku Česko-Slovensko. Rovnako to malo byť aj s ostatnými formami názvu. Slovenská strana mala výhradu proti tomu, lebo na medzinárodnej úrovni sa mal používať názov podľa návrhu českej strany. S riešením prišiel A. Dubček, ktorý navrhol oficiálny názov Česká a slovenská federatívna republika (ČSFR), ktorí všetci napokon všetci prijali s jedinou úpravou. Všetky slová v tomto názve sa budú písať s veľkými písmenami. Definitívnu bodku za týmto sporom a ideou čechoslovakizmu dal až vznik druhej Slovenskej republiky v roku 1993.

Tento pomerne rozsiahly opis problémov sme urobili preto, aby sme si uvedomili, aký obrovský kus práce museli členovia STU a ich nasledovníci vykonať pri presadzovaní slovenčiny ako znaku národa.

Ak si uvedomíme vtedajšiu zaostalosť Uhorska, úroveň gramotnosti a feudálne podmienky života (poddanstvo), rozmanitosť záujmov vyššej šľachty prevažne cudzieho pôvodu, vynikne nám založenie SUT ako grandiózny čin. Združiť toľko členov spriaznených ideou Bernoláka o samobytnom národe s vlastným jazykom a kultúrou, zriadiť toľko pobočiek (stánkov) po celom Slovensku mohol zrealizovať iba človek obda-

rený nevšednou duchovnou silou a talentom. Oceniť musíme najmä to, že sa táto idea rozšírila aj mimo vtedajšie centra vzdelanosti do menších mestečiek a dedín.

Tak sa stalo, že vplyv SUT a bernolákovcov bol badaateľný aj na Kysuciach, kde účinkovalo okolo tridsať členov vrátane Skalitého. Reč bernolákovcov, povedomie národa priniesli do obce kňazi, ktorí sa stali členmi SUT lebo sa k tomuto národno-buditeľskému smeru pripojili po kodifikácii bernolákovčiny. Počas pôsobenia členov SUT a ich nástupcov, sa do obce dostali aj prvé knihy písané v bernolákovčine.

Centrum SUT bolo v Trnave a filiálka vo Veľkom Rovnom, do ktorej patrilo Skalité, kde postupne pôsobila štvorica jeho členov: Lukáš Pažický, Jozef Otrókoci, Ondrej Gombár a František Xaver Daniš.²

Lukáš Pažický (*16. 11. 1728, Prievidza, †18. 04. 1800 Čadca). Narodil sa ako dvojča s bratom Adamom. Filozofické a teologické štúdiá absolvoval v Trnave a 1. augusta 1752 bol vysvätený na kňaza. Bol kaplánom v Malej Hradnej. 16. novembra 1754 prišiel ako farár do v Skalitého. Bol druhým farárom v poradí. 1. októbra 1760 sa stal farárom v Čadci odkiaľ spravoval aj farnosť Skalité až do roku 1772.

Jozef Otrókoci (*1746 Púchov, †27. 12. 1810 Nitra). Po skončení štúdia bol v roku 1768 vysvätený za kňaza a prišiel za kaplána k Lukášovi Pažickému. Potom bol kaplánom v Kysuckom Novom Meste a neskôr v Trenčíne. Po osamotení v farnosti v Skalitom sa tu stal farárom v roku 1772. Po roku odchádza za farára do Rosiny, potom bol farárom vo Veľkom Rovnom. Všestranne podporoval činnosť Slovenského učeného tovaríšstva a jeho zásluhou sa Veľké Rovné stalo sídlom pobočky tohto spolku.

Ondrej Gombár (*16. 10. 1751 Žilina, †20. 01. 1810 Fačkov). Študoval v Nitre a v Trnave. V roku 1775 bol v Nitre vysvätený za kňaza. Ovládal nemčinu a maďarčinu. Ako kaplán pôsobil vo Veľkom Rovnom, od roku 1776 v Dubnici nad Váhom. Farárom bol od roku 1777 v Zákopčí, od roku 1784 do roku 1798 v Skalitom. Od roku 1803 bol farárom vo Fačkove. Za jeho pôsobenia sa postavil súčasný kostol v Skalitom.

František Xaver Daniš (24. 10. 1796 Banská Štiavnica, †01. 04. 1849 Čadca). Gymnaziálne štúdiá absolvoval v Banskej Štiavnici teológiu v Nitre, kde ho v roku 1819 vysvätili za kňaza. V roku 1820 sa stal protokolistom biskupského úradu v Nitre, neskôr kaplánom vo Veľkom Rovnom. Od roku 1825 bol farárom v Zákopčí a roku 1829 farárom v Skalitom. V roku 1833 sa stal farárom v Turzovke a od roku 1840 dekanom v Čadci. Bol aktívnym prívržencom bernolákovského hnutia. Za svojho pô-

sobenia v Čadci ubytoval na fare vodcov slovenského povstania Ľudovíta Štúra a Jozefa Miloslava Hurbana.

S pôsobením bernolákovcov v Skalitom sú spojené aj úvahy o stavbe kamenného kostola, ktoré vznikali pravdepodobne už pred r. 1780. Nie je známe na či popud sa tak stalo, kto prišiel s touto myšlienkou. Vtedy bol správcom farnosti v Skalitom Štefan Galbovič (1776 – 1784) a po ňom Andrej Gombár (1784 – 1798), ktorý stavbu kostola začal. Dokončený bol za pôsobenia Ladislava Rázgu (1798 – 1805).

Podnet mohol vzísť od kňaza Lukáša Pažického. Ten po krátkom pôsobení v Malej Hradnej 16. novembra 1754 prišiel do Skalitého, kde sa stal druhým farárom v poradí. Od r. 1760 sa stal farárom v Čadci, pričom spravoval aj farnosť Skalité ako filiálku.

Kostol konsekroval biskup František Xaver Fuchs (1787 – 1804), ktorý bol veľkým priaznivcom, spoluzakladateľom a mecenášom SUT.

Bol jedným zo skupiny štyroch nitrianskych biskupov (Gustíny, Fuchs, Kluch a Vurum), ktorí patrili generačne aj názorovo k bernolákovcom, boli priaznivo naklonení k osvete, etickým hodnotám, výchove prostého človeka na zásadách modernej teológie, aj keď nepochádzali z najurodzenejších uhorských rodín. Títo biskupi prešli počas vizitácií osobne celú diecézu, vyjednávali s predstaviteľmi obcí, richtármi a prisáznenými v záujme hospodárskeho zabezpečenia budovania a opráv kostolov, farských a školských budov, farárov, učiteľov a ostatných hmotných i duchovných potrieb farností v ich materinskom jazyku, podľa zásad modernej osvietenskej teológie. Vo farnostiach tak zaviedli poriadok, na základe ktorého máme až do dnešných čias zachované nespočítateľné množstvo cenných historických pamiatok. Poriadok a osveta dvíhali, aj keď len pomaly, duchovnú kultúru a tiež jej vlastníka, slovensky hovoriaci ľud z podradného postavenia.

Ak si bližšie všimneme osobnosti a historické záznamy o stavbe kostola v Skalitom nájdeme prekvapivé súvislosti. Za všetkým stali členovia a stúpenci Slovenského učeného tovaríšstva, Lukáš Pažický – pravdepodobný iniciátor stavby kostola, Ondrej Gombár – priamy realizátor stavby, František Xaver Fuchs biskup, ktorý kostol konsekroval. Dokonca aj úradník esterháziovského hospodárskeho distriktu v Čadci, ktorý spísal pamätnú listinu o konsekrácii kostola Juraj Intibus bol bernoláovec a bol príbuzným A. Bernoláka. Mal za manželku jeho neter Katarínu Timčákovú zo Slanice. Jeho dcéry Františka a Júlia žili u A. Bernoláka na fare v N. Zámkoch ako chyžné.³

Nemožno ani zabudnúť na ďalších stúpecov bernolákov-

ského hnutia, ktorí sa venovali svojej dušpastierskej činnosti v duchu bernolákovskej myšlienky. Takým bol napr. farár v Skalitom Ján Linek. Podľa zistenia autora zadovážil modlitebné knihy vydané v roku 1833, z ktorých jedna sa zachovala v pomerne dobrom stave dodnes. Kniha má 320 strán a je vytlačená v bernolákovčine.

Domnievam sa, že títo muži činu v minulosti v našej obecnej pospolitosti by si zaslúžili pamätnú tabuľu v obci, ako pripomienku obetavosti a činorodej práce pre národ, pre úžasnú a doteraz málo oceňovanú prácu v celoslovenskom meradle. Nie je po ňom pomenovaná žiadna jazykovedná inštitúcia, iba ulice. Jazykovedný ústav nesie meno po Ľudovítovi Štúrovi.

Veď aj v hlasovaní o najväčšieho Slováka sa predstaviteľovi tohto národnobuditeľského hnutia ušlo až 57. miesto. Odhliadnuc od mondénnosti tejto akcie s prekvapením zisťujeme koho súčasní Slováci uprednostnili pred týmto veľikánom našej minulosti. To svedčí možno nenáležitej či účelovej interpretácii dejín, alebo, bohužiaľ, o dosť nízkom národnom povedomí.

Podľa zistení autora sa v domácnostiach rodákov nachádzajú aj ďalšie historické artefakty o minulosti obce z rôznych oblastí spoločenského života z dávnejšej i nedávnej minulosti. A je ich čoraz menej. Po 1. svetovej vojne sa zničili dokumenty obecného úradu, záznamy o činnosti starostu, obecného zastupiteľstva, záznamy o rôznych spolkoch v obci v 18. a 19. storočí a školské záznamy v maďarčine. Nedávno sa stratili historické dokumenty o železnici pri prestavbe železnice v Skalitom. Roztratili sa aj poznámky a knihy a iné záznamy farárov uložené vo veži kostola, niektoré sa dnes nachádzajú už mimo územia Slovenska. Je však ešte dosť zaujímavých artefaktov z minulosti obce, ale aj rodinných pamiatok a drobností používaných v domácnostiach našich predkov ktoré by bolo vhodné zachrániť či už priamym zberom, alebo vyhotovením kópie pre pamäť budúcim generáciám.

Vedenie obce v spolupráci s autorom pripravujú projekt na záchranu zvyškov tohto dedičstva predkov, knihy, kalendáre, učebnice, školské pomôcky, fotografie výstrižky z novín, predmety dennej potreby z minulosti a pod. doteraz uchovávané, niekedy už zabudnuté v domácnostiach. Gesciou projektu by mala byť v prvej etape obecná knižnica, kde by sa malo vytvoriť aj miesto, miestnosť pre sústredenie, katalogizáciu a úschovu týchto artefaktov.

Komisia vymenovaná starostom by mala mať dohľad na touto zbierkou. Mali by ju tvoriť občania s vrúcnyvm vzťahom k obci a k jej histórii.

(Text neprešiel jazykovou úpravou.)

PAMENE: 1 Kunder, D.: Zrod slovenského národa, Kultúra č. 3/2021; 2 Slovenské učené tovaríšstvo na Kysuciach, Kysucká knižnica v Čadci 2011; 3 Horváth, P.: Svetskí členovia Slovenského učeného tovaríšstva, Slovenské učené tovaríšstvo 1792 – 1992, Západoslovenské múzeum Trnava 1993.

Materská škola Ústredie

„Zatiaľ čo my sa snažíme naučiť naše deti všetko o živote, naše deti nás učia čo je život.“ — Angela Schwindt

Školský rok 2021/2022 sa prehupol do druhej polovice a nás teší, že sa začali uvoľňovať aspoň niektoré opatrenia v súvislosti s COVID-19. Naďalej je však zodpovednosť nás všetkých a starostlivosť o zdravie na prvom mieste. Napriek neľahkým situáciám vytvárame pre deti také podnetné prostredie, aby sa osobnosť dieťaťa všestranne harmonicky rozvíjala. Dôležité je, aby deti počas celého dňa v materskej škole rozprávali o svojich emóciách, pocitoch a potrebách. Deti sa učia, že je potrebné vypočuť každého, ale nie hneď a naraz všetkých, preto sme si spoločne s deťmi vytvorili v triedach pravidlá. Viedeme ich k vzájomnej tolerancii, rešpektu a budovaniu zdravého sebavedomia.

Naša materská škola sa 24. 2. zmenila na rozprávkovú krajinu a deti na víly, škriatkov, zvieratká a iné rozprávkové bytosti a začal fašiangový karneval. V očkách detí bolo vidno obrovskú radosť, tancovali, súťažili a veselili sa,

každá maska bola odmenená sladkosťou.

Zapojili sme sa do ďalších výtvarných súťaží. V 14. ročníku výtvarnej súťaže s názvom Aká bude Európa boli ocenené deti z 3. triedy Včielok – Barborka Šnircová a Dorotka Šušková pod vedením pani riaditeľky Marty Koričárovej.

V 14. ročníku celoslovenskej výtvarnej súťaže pre deti Moje leto v záhrade bola ocenená Kristínka Matterová pod vedením pani zástupkyne Sone Gelačárovej.

Deti maľovali Vianočnú pohľadnicu pre ministra školstva, všetky boli ocenené, pod vedením pani učiteľky Mgr. Kataríny Gomolovej: Laurinka Gomolová, Ellinka Krčmáriková, Natálka Šušlová, Leuška Goralková, pod vedením pani riaditeľky Marty Koričárovej: Alexejko Vevjora, Benjamínko Mudrík, Barborka Šnircová a pod vedením pani zástupkyne: Dorotka Šušková.

V 1. ročníku výtvarnej súťaže Ilustrácia mojimi očami získala prvé miesto Natálka Šušlová pod vedením pani učiteľky Mgr. Kataríny Gomolovej. V 26. ročníku medzinárodnej výtvarnej súťaže Zelený svet získal ocenenie Sebas-

tiánko Gomola pod vedením pani učiteľky Márie Buryovej. Všetkým oceneným deťom zo srdca BLAHOŽELÁME.

Dňa 22. 3. 2022 sme si spolu s deťmi pripomenuli svetový deň vody. Deti sa učili, aký veľký význam má voda, vedľa, že by bez nej nebol život na Zemi. Naučili sa básničku, oboznámili sa s kolobehom vody a namaľovali pekné obrázky.

Naše deti vedľa, že marec je mesiacom kníh, veľmi sa tešili návšteve v obecnej knižnici. Pani knihovníčka deti milo privítala a oboznámila ich s priestorom knižnice a oddeleniami. Rozprávala o význame kníh a ako sa treba o knihy starať. Tiež deťom priblížila svoju prácu knihovníčky a rozprávala, prečo sú knižnice dôležité. Deti z triedy Včielok pre ňu pripravili milý darček v podobe namaľovaných rozprávok.

Tešíme sa, že už prichádza jar a budeme môcť tráviť ešte viac času v školskej záhrade. Určite spoločne zažijeme veľa radostných a veselých chvíľ.

**Za materskú školu
Marta Koričárová a Soňa Gelačáková**

Materská škola Skalité - Kudlov

Aby sa deti na pobyt v našej materskej škole tešili, pokračujeme v organizovaní rôznych aktivít na podporu sociálneho cítenia detí, vytvárania kladného vzťahu k prírodnému prostrediu, učíme deti starať sa o svoje zdravie, voľný čas využívať v prospech zdravého životného štýlu.

Ani túto zimu sme nezabudli na hladné vtáčiky v okolí školy. Sypali sme do krmidiel slnečnicové semienka, aby vtáčiky neronili slzy a na jar nám spievali ako vlni.

Aby sme sa pri zabávaní na škôlkárskom karnevale neinfikovali COVIDOM, organizovali sme ho tento rok vo svojich triedach. Pani učiteľky sa postarali spolu s deťmi o výzdobu, vymysleli a pripravili rôzne zábavné disciplíny. Nechýbal ani tanec a občerstvenie. Ma-

minky zabezpečili pre deti pekné masky. Odmenou za to bola sladkosť a darček od škriatka v strednej triede, či drobná hračka „Kocúr v mechu“.

Nikdy nezabudneme, že marec je aj mesiacom knihy. Deti si mohli priniesť svoju obľúbenú knihu z domu a ukázať ju kamarátom v MŠ. Pri návšteve knižnice si deti precvičili slušné správanie, pripomenuli si, že knihy neničiť, odkladať na určené miesto a hlavne určitom čase vrátiť do knižnice. Deti získali čitateľský preukaz, kreslili obľúbené rozprávkové postavičky. Estetické prežívanie sme umocnili vystúpením profesionálneho divadla z Bratislavy s hrou „Ako myška vymenila syr za lásku“.

Veľmi sme sa tešili na malú škôlkársku olympiádu, celý rok sme tréno-

vali, aby výsledky boli čo najlepšie. Tento rok nám ju pripravili pani učiteľky Anna Delinčáková a Božena Slezáková. Bolo to ako naozaj, nechýbala olympijská zástava, slovenská zástava ani olympijský oheň. Športovci získali medaily a na záver znela slovenská hymna. Za krásne drevené medaile ďakujeme rodine Ivankovej, ktorá ich deťom darovala. Tento rok to teda neboli medaile putovné, ale také, ktoré si deti odniesli domov. Radosť bola veľká. Ďakujeme.

V apríli sa pôjdu naši predškoláci zapísať do 1. ročníka ZŠ. Zápisu predchádzajú sprievodné akcie, ktoré pre deti a rodičov organizujeme. 21. 3. sme zabezpečili odborné posúdenie školskej zrelosti pracovníčkami CPPP a P v Čadci v našej MŠ. 29. 3. sme dohodli návštevu detí MŠ v 1. ročníku ZŠ. Deti sa dozvedia, čo si majú do školy chystať – tašku, peračník, úbor na cvičenie, prezuvky, dózu a fľašu na svačinku... Pani učiteľka vysvetlila, ako sa treba v škole správať, pripravovať sa, písať úlohy. Vieme, že s deťmi to nie je jednoduché, povinnosti je veľa. Aby sme to spolu všetko dobre zvládli, 31.3. sme na rodičovské združenie prizvali pani učiteľku 1. ročníka a pani psychologičku. Poradia a odpovedia na otázky rodičov.

V máji chystáme zápis do MŠ na školský rok 2022/2023, konkrétne 10. 11. 12. mája 2022, podrobnosti včas upresníme. Tešíme sa na ďalšie spoločné aktivity s deťmi, dúfame, že v pokoji a zdraví.

**Za materskú školu
Magda Jašurková**

Základná škola s MŠ Skalité-Kudlov

„Jedného dňa budeš dosť starý na to, aby si znova začal čítať rozprávky.“ Clive Staples Lewis

Obnova knižničného fondu | V marci, mesiaci kníh opätovne otvárame našu školskú knižnicu, ktorú sme vďaka dvom úspešným projektom obohatili o takmer 600 nových titulov pre deti a pedagógov. Malí aj veľkí žiaci sa môžu tešiť na širokú ponuku žánrov – encyklopédie, dievčenské romány, dobrodružné romány, báje a povesti, fantasy knihy, komiksy a samozrejme rozprávky. Čítajme spolu rozprávky, snáď aj tento svet sa stane lepším, ideálnejším, rozprávkovým. Tešíme sa na vašu návštevu.

Mgr. Mária Revayová, poverená ved. šk. knižnice

Deň učiteľov | Pri príležitosti Dňa učiteľov ďakujeme všetkým pedagogickým zamestnancom – učiteľkám, učiteľovi, vychovávateľkám, asistentkám a tiež všetkým nepedagogickým zamestnancom základnej, materskej školy, školského klubu detí, centra voľného času a školskej jedálne v našej škole. Vážení zamestnanci, Vkladáte svoj profesionálny potenciál, znalosti, zručnosti, ale aj srdce práci s deťmi – pre deti – deťom. Prajeme Vám veľa zdravia, pracovného elánu, tvorivých síl a životného optimizmu a ďakujeme za doterajšiu službu.

Olympiáda v anglickom jazyku

Krajské kolo – kategória 1A: Anetta Vojtášová 7. A – 3. miesto

Okresné kolo: Anetta Vojtášová 7. A – 1. miesto – postup do krajského kola

Mgr. Mária Revayová

Technická olympiáda | Krajské kolo – kat. B: Martin Koteč 7. A – 4. miesto; **Okresné kolo:** Martin Koteč 7. A – 1. miesto – postup do krajského kola; **Okresné kolo** – kat A (dvojice): Peter Majchrák 9. A a Marko Šimaliak 8. B – 5. miesto.

Mgr. Dušan Kotyra

Matematická olympiáda – okresné kolo | Klára Kordeková 5. A 1. – 3. miesto, Ella Kocúrová 5. A 7. miesto

Mgr. Gabriela Tomicová

Krásna slova | Okresné kolo: 2. kategória Próza: Nina Piščeková 6. A – 2. miesto; **Obvodné kolo:** Nina Piščeková 6. A – 2. miesto – postup do okresného kola, Bianka Révayová 6. B – 2. miesto – postup do okresného kola.

Mgr. Ivana Holáková

Biologická olympiáda – kat. C – okresné kolo | Teoreticko-praktická

časť a Projektová časť: Martin Koteč 7. A 1. a 2. miesto, Vanessa Tomicová 9. A 2. a 1. miesto.

Mgr. Gabriela Tomicová

Geografická olympiáda – okresné kolo | Kat. E: Peter Majchrák 9. A – 2. miesto – postup do krajského kola, Matej Vojtáš 8. A – 5. miesto; Kat. F: Martin Koteč 7. A – 1. miesto – postup do krajského kola.

Mgr. Eva Révayová

Lyžiarsky a snoubordingový výcvik | V tomto školskom roku sme uskutočnili dva kurzy. Vo februári lyžovali žiaci 8. ročníka. Marcové snehové podmienky ešte využívali žiaci 7. ročníka. V prvom termíne to bolo 34 žiakov, v druhom 25 žiakov. Pod vedením p. učiteľiek Koperovej, Holákovvej, Šimaliakovej a Chovaňákovvej sa zdokonaľovali v lyžiarskych a snoubordingových zručnostiach v Lyžiarskom stredisku Snowparadise Veľká Rača.

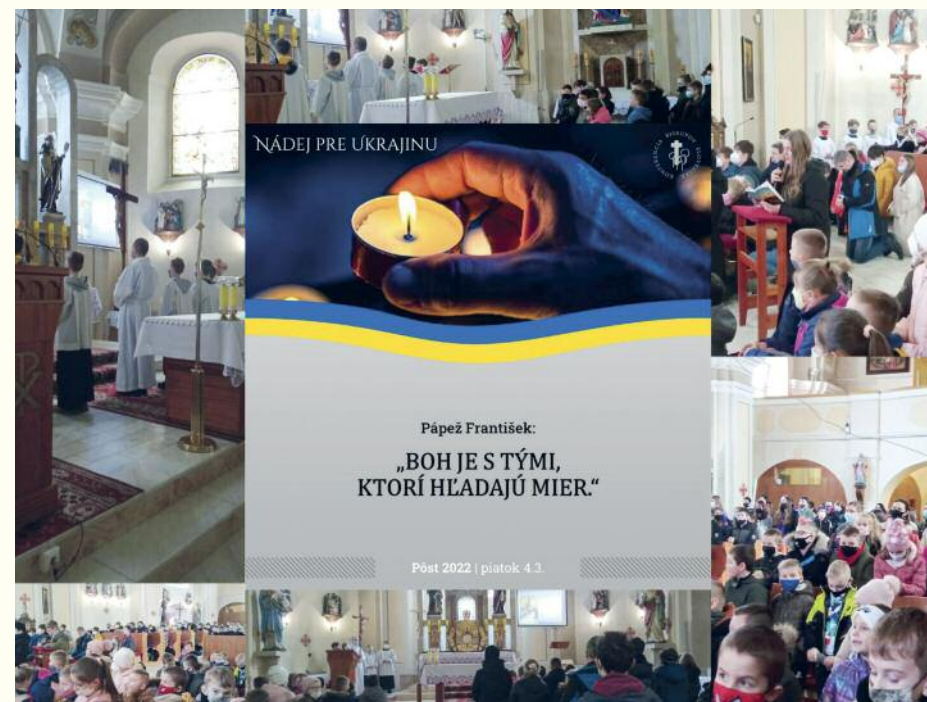
Beseda o podnikaní | Na hodinu občianskej náuky sme si pozvali podnikateľa George Trabelssieho. Žiaci deviateho ročníka mali možnosť diskutovať na tému ako začať podnikáť, čo je podnikanie, podnikateľské prostredie atď... Diskusia bola veľmi pestrá, žiaci sa pýtali aj na pozitívne a negatívne stránky podnikania s PhDr. Takáčovou.

Školenie zamerané na metodiku výučby matematiky Hejného metódou absolvovalo cez jarné prázdniny 18 pedagogických zamestnancov školy.

Pripravujeme | Plavecké kurzy 4. – 7. ročník • Svetový deň vody Oblečme sa do modrého • Kariérne poradenstvo s pracovníkmi CPPPaP Čadca pre žiakov 8. a 9. ročníka • Svetový deň boja proti rakovine Oblečme sa do žltého • Beseda a aktivity pre jednotlivé triedy o protidrogovej tematike • Podpora pri plánovanom nakrúcaní programu RTVS Naj škola • Škola v prírode • Exkurzie projektu – Cesta k úspechu cez rozvoj kompetencií žiakov ZŠ s MŠ Skalité – Kudlov.

Za ZŠ s MŠ Kudlov Mgr. Marta Vojčiňáková

Základná škola sv. Andreja Svorada a Benedikta

Predstavíme vám, čo sa nám podarilo ponúknuť našim žiakom v posledných mesiacoch, aby sme prispeli k ich rozvoju po stránke vzdelanostnej, duchovnej, morálnej i sociálnej.

Tešili sme sa, že pandémie je na ústupe a môžeme prezenčne vzdelávať všetkých žiakov. Všetkých nás však hlboko zasiahli vojnové udalosti na Ukrajine. Láska k blížnemu nám hovorí pomáhať trpiacim. Preto sme sa zjednotili v modlitbe krížovej cesty za ukončenie vojnového konfliktu na Ukrajine a zapojili sa do finančnej a materiálnej zbierky.

Po dlhšom období vzájomnej odlúčenosti sa obnovili duchovné obnovy pre žiakov. Opäť sme sa mohli podeliť o spoločné duchovné dobré. Na prvom stupni objavovali krásu stvorenia a úžasných darov, ktoré nám Pán zosiela. So staršími žiakmi sa zamýšľali nad hriechom a jeho škodlivým vplyvom na celé stvorenie i nad témou priateľstva. Dlhé obdobie dištančného vzdelávania neprialo budovaniu priateľstiev a tak sme spoločne objavovali, aké je dôležité mať v živote dobrého priateľa, o ktorého sa môžeme oprieť a ktorému sa môžeme zdôveriť. Jednotlivé dni duchovných obnov vyvrcholili slávením sv. omše, do ktorej sme vkládali naše prosby a vďaky.

V januári nás navštívilo rádio Lumen, aby predstavili našu školu v re-

lácii Lupa. Ak ste si ešte nevypočuli reláciu a máte záujem, môžete si ju nájsť v archíve rádia Lumen 26.1.2022 alebo na web stránke školy.

Žiaci 8. ročníka absolvovali pobytový lyžiarsky výcvik v areáli Snowparadise Ošadnica - Veľká Rača. Okrem doobedného a poobedného lyžovania absolvovali aj večerné lyžovanie a kurz rýchlej zdravotnej pomoci pod vedením mladej MUDr. Dominiky Strakovej, našej bývalej žiačky.

VÝSLEDKY SÚŤAŽÍ

Matematická olympiáda Z9 – 2. miesto v okresnom kole Adam Truchlík 9.A, 4. miesto v okresnom kole Matúš Urban 9.A

Biblická olympiáda - 1. miesto v dekanátnom kole Michal Gonščák 8.A, Jaroslav Šmatlava 8.A, Aneta Filová 7.A

Recitačná súťaž „Krásna slova 2022“ – 1. miesto v okresnom kole Lucia Hlušková, 4.B

Obvodné kolo – 2. miesto Lucia Hlušková, 4.B, 3. miesto Stela Müllerová, 6.B, 3. miesto Soňa Mikulová, 7.A

Dejepisná olympiáda – 3. miesto v okresnom kole Michal Takáč 9.A, 8. miesto Michal Fuchs 9.A

Geografická olympiáda – okresné kolo/úspešní riešitelia Matúš Tabačár 9.A, Adam Truchlík 9.A, Michal Takáč 9.A

VŠETKOVÉDKO – vedomostná súťaž pre žiakov 1. stupňa. Za preukázanú múdrosť titul Vševedko získal Stanislav Gonščák 4.B a Ema Lupienská 1.B. Titul Vševedkov učeň získali žiaci z 3.A: Filip Kraus, Filip Gelačák, Klára Ramšáková, Agáta Marjaková, Lilien Juricová.

Prezleč sa za svojho obľúbeného svätca – zapojenie sa do misijného spoločenstva svätých svojim karnevalovým kostýmom (masky pripravovali rodičia s deťmi). V rámci Slovenska boli vyhodnotené 4 najlepšie a medzi nimi bola maska Troch košických mučeníkov v predvedení troch bratov Gonščákovcov.

Škola sa dlhoročne úspešne zapája do medzinárodného projektu Erasmus+. Ako obohatila našich žiakov o turecké tradície?

S Erasmusom do TURECKA

Po uvoľnení pandemických opatrení konečne nadišla chvíľa, kedy môžeme s Erasmusom opäť cestovať, navštevovať partnerské školy a spoznávať európsku kultúru, históriu a tradície.

Naše najaktívnejšie „Erasmáčky“ Stela, Izabela, Bianka, Emma a Zuzana sa počas jarných prázdnin vydali objavovať Turecko.

Naša partnerská škola sa nachádza v Adane, piatom najväčšom tureckom meste. Má približne 1200 žiakov. Pri prehliadke školy a programe, ktorí si pre nás pripravili sme zistili, že sú veľmi temperamentní a milí, radi spievajú, tancujú a športujú. V Adane žijú približne 4 milióny obyvateľov. Legenda hovorí, že mesto založil Adanus, syn Boha počasí Cronusa. Väčšinu obyvateľstva tvoria moslimovia.

Pri pátraní po kultúrnych a historických pamiatkach sme navštívili mesto Tarsus, rodisko apoštola Pavla a kostol, ktorý mu je zasvätený. V meste sa nachádzajú pozostatky domu rodiny, v ktorej svätý Pavol vyrastal, studňa a nádoba, z ktorej podľa dávnej legendy pil. Do mesta sme vstúpili cez Kleopatrinu bránu, ktorá tu stojí od čias Rímskej ríše. Podľa legendy sa tu stretla egyptská kráľovná Kleopatra s Markom Antoniom.

Cieľom nášho putovania bol aj Varda Viaduct. Je súčasťou Istanbulske – Bag-

Učiteľia odchádzajú

V uplynulých mesiacoch sme sa rozlúčili s našimi bývalými pedagogickými zamestnankyňami.

Mária Bellovičová vstúpila do školských služieb v jeseni 1960 a pracovala do roku 1998. Potom ešte pokrývala zástupy za PN do roku 2004. Pôsobila na troch školách: ZŠ Zákopčie u Ruľcov, ZŠ Prostredná škola Skalité a ZŠ v Skalitom Kudlove.

Božena Čarnecká po ukončení štúdia v roku 1955 vďaka „miestenke“ začala pôsobiť v obci Skalité. V školstve pracovala 34 rokov. Jej prvý učiteľský školský rok bol 1955/56, posledným rokom, v ktorom pracovala, bol školský rok 1989/1990.

Obom ďakujeme za roky, ktoré obetovali práci v oblasti výchovy a vzdelávania detí. Česť ich pamiatke!

dadskej železničnej trate. Stal sa veľmi známy vďaka filmu Skyfall. Má výšku 98 m. Je to most, kde bol James Bond postrelený a padal v ústrety smrti z idúceho vlaku.

Jedinečnú prírodnú scenériu sme obdivovali v oblasti Kapadokie, v preklade „v krajine nádherných koní“. Je to sopečná hornatá krajina so skalnými útvarmi, ktoré Turci pomenovali Čarovné komíny. V minulosti obyvatelia využívali mäkkú vulkanickú skalu na hĺbenie svojich domov, kostolov, kláštorov, či vytváranie podzemných tunelov. V roku 1985 bolo Göreme, kde sú kamenné obydliá stále využívané, zapísané do Zoznamu svetového dedičstva UNESCO. Skaly v údolí Devrent akoby vyobrazovali rôzne bytosti. Pri troške fantázie sme videli ľavu, tučniaka či delfína. Je tu i skalnatý stĺp, ktorý návštevníkom pripomína Pannu Máriu držiacu Ježiša.

Posledný spoločný deň sme strávili

v pobrežnom mestečku Yumurtalık. Po slávnostnom obede sme obdržali naše účastnícke certifikáty, zdieľali svoje dojmy a pocity a užili si pohľad na chladné vlny Stredozemného mora.

Domov sme sa vrátili s poznaním, že Turci sú hrdý národ. Hrdí sú na svoju krajinu, vlajku, svojho prvého prezidenta Atatürka. Sú taktiež veľmi po-

hostinní, priateľskí, zvedaví a ochotní pomôcť. Vďaka našim spoločníkom, žiakom a učiteľom partnerskej školy, sme prežili nezabudnuteľný týždeň a už sa tešíme a pripravujeme na ich májovú návštevu u nás.

Mgr. Kubánková, koordinátorka projektu
Mgr. Špilová, riaditeľka školy

Centrum voľného času Skalité

„Marec mesiac kníh“, pri tejto príležitosti sa v spolupráci s obecnou knižnicou v Skalitom konala plánovaná aktivita „Je nás počuť“. Čítanie detskej literatúry dospelými aj deťmi. Na návštevu prišiel pán starosta PaedDr. Jozef Cech, ktorý deťom veľmi rád prečítal úryvok z knihy Čin-čin.

Počas jarných prázdnin sa naše mažoretky vôbec nenudili, naopak trénovali čo im sily stačili.

Na mesiac Apríl plánuje Centrum voľného času rôzne zaujímavé podujatia pre deti a dospelých, ako sú Pletenie korbáčov, ktoré sa uskutoční 11. 04. 2022 od 11:00 hod. – do 13:00 hod. Ďalšou pripravovanou akciou je Detská Zumba, o ktorej Vás budeme informovať, či už plagátmi alebo na facebookovej stránke: Centrum voľného času Skalité. Srdečne Vás všetkých pozývame.

Matrika

Prehľad o pohybe obyvateľov od 20. decembra 2021 do 21. marca 2022

Narodené deti

Diana Lucáková
Eliška Gonščáková
Filip Linet
Filip Stenclák
Damián Grochal
Eli Hojdová
Livia Urbánková
Artur Krenželák
Timotej Priecho
Samuel Zajac
Tamia Jedináková
Kristína Liščáková
Timotej Krčmárik
Zara Urminská
Juraj Chromiak
Samuel Ondruš

Úmrtie občanov

v obci Skalité

Rudolf Majchrák 74 r.
Michal Cech 71 r.
Margita Čanecká 68 r.
Anna Petráková 83 r.
Mária Majchráková 83 r.
Milan Straka 74 r.
Jozef Truchlik 77 r.
Anna Krčmáriková 79 r.
Robert Bestvina 50 r.
Mária Bellovičová 79 r.

mimo obec Skalité

Emília Hargašová 91 r.
Alojzia Škorvánkova 72 r.
Ján Legerský 63 r.
Rudolf Kopera 76 r.
Jozef Lucák 91 r.
Romana Rácová 51 r.
Mária Truchliková 81 r.
Rudolf Časnocha 66 r.
Jozef Straka 72 r.
Agnesa Krenželáková 71 r.
Ferdinand Cech 61 r.
Božena Čarnecká 85 r.
Jozef Tarabáš 55 r.
Anna Rucková 81 r.

*S úctou a láskou spomíname
na tých, ktorí nám boli v živote
najbližší a najdrahší.*

Uzavreté manželstvo

v obci Skalité

Juraj Kopera a Lucia Fonšová
Ján Legerský a Anna Pagáčová
Boris Krčmárik a Marika Gocálová

mimo obec Skalité

Lukáš Kulla a Antónia Cabuková

Prihlásení občania k trvalému pobytu do obce Skalité
od 20. 12. 2021 do 21. 03. 2022: **13**

Odhlásení občania z trvalého pobytu z obce Skalité
od 20. 12. 2021 do 21. 03. 2022: **8**

Počet obyvateľov k 21. 03. 2022: **5200**

Michaela Korbašová

Obec Skalité má NAJVÄČŠIU lavičku zalúbených na Slovensku!

Dočasne je umiestnená za športovou halou v centre obce.

Akonáhle to počasie a dostupnosť dovolí, bude lavička umiestnená na vrchole Trojak nielen pre zalúbených. Lavička na Skalitom bude vďaka svojim rozmerom 5,3 m x 3 m najväčšia na Slovensku. Tešíme sa, že to bude miesto prechádzok nielen pre zamilovaných ale aj pre rodinky s deťmi a všetkých návštevníkov obce.

TJ Slovan Skalité

Na základe covidových opatrení v Slovenskej republike, sa pravdepodobne po dlhých dvoch rokoch začnú regionálne súťaže vo futbale v plánovanom termíne. Prípravu na jarňú časť súťaže sme začali v polovici januára, kde sme využívali novopostavenú športovú halu. Tréningy viedol nový tréner p. Ondrušek Marian z Krásna, ktorý prevzal mužstvo po Štefanovi Kavuliakovi. Pánovi Kavuliakovi výbor TJ ďakuje za prácu, ktorú odvieďol v klube v jeseni.

V mesiaci február a marec výbor objednal umelú hraciu plochu v Krásne na tréningy a prípravne zápasy. Žiaci a dorast trénujú v novej športovej hale. Muži začali jarňú časť remízou 1:1 domácim zápasom 27. 3. 2022 so Starou Bystricou. Ďalší zápas s Gbeľanmi 3.4.2022 ukončili prehrou tesne 1:0.

Termíny zápasov jarnej časti TJ Slovan Skalité

Zdroj: <https://futbalnet.sk>

Dátum	Čas	Domáci	Hostia
10. 4.	15:30	TJ Slovan Skalité	TJ SPARTAK Vys. n. Kysucou
17. 4.	16:00	FK Predmier	TJ Slovan Skalité
24. 4.	16:00	TJ Slovan Skalité	TJ Spartak Radôstka
1. 5.	16:30	TJ Družstevník Bitarová	TJ Slovan Skalité
8. 5.	16:30	TJ Slovan Skalité	FK Strečno
14. 5.	17:00	FK Rajec	TJ Slovan Skalité
22. 5.	17:00	TJ Slovan Skalité	TJ Višňové
29. 5.	17:00	ŠK Belá	TJ Slovan Skalité
5. 6.	17:30	TJ Slovan Skalité	TJ Fatran Varín
12. 6.	17:30	OFK Kotešová	TJ Slovan Skalité
19. 6.	17:30	TJ Slovan Skalité	ŠK Čierne

Na majstrovské futbalové zápasy pozývame širokú športovú verejnosť, aby vytvorili svojím povzbudzovaním výbornú atmosféru pre hráčov domácich a hostí.

Výbor TJ Slovan Skalité

Pozývame vás na letné koncerty

**HORKÝZE
SLÍZE**

4. jún 2022 / 20.00 h

AMFITEÁTER SKALITÉ

vstupné: 17 eur

HIDDEN MUSIC

KOLLÁROVCI

• AMFIK TOUR 2022 •

SKALITÉ

AMFITEÁTER

NEDEĽA | **10.7.2022** | 19:00 hod.

Vstupné: predpredaj: 15,- €, v deň koncertu: 18,- €
Predaj vstupeniek: www.ticketportal.sk
a Obecný úrad Skalité - tel.: +421 918 390 156
Na koncerte je voľné sedenie a státie.

www.kollarovci.sk ticketportal

GENERÁLNY PARTNER EDYMAX RHAPSODY KOLLÁROVCI PRODUCTION

Vstupenky sú k dispozícii na Obecnom úrade, tel.: +421 918 390 156

Spravodaj obce Skalité. Číslo 1/2022. 17. ročník. ISSN 2454-079X. EV 5448/16. Vychádza 4-krát ročne. Náklad: 1500 ks.
Vydavateľ: Obec Skalité, 023 14 Skalité č. 598, IČO: 00 314 285. Redakcia si vyhradzuje právo úpravy dodaných príspevkov.
Námety a postrehy občanov redakcia uvíta na prednosta@skalite.sk, 0905/974 959.
Fotografie: Michaela Korbašová, archív obce.